

VILNIAUS
UNIVERSITETO
ONKOLOGIJOS
INSTITUTO
VEIKLA

2008 metai

Vilnius, 2009

Sudarytojai:

prof. habil. dr. *Konstantinas Povilas Valuckas*

prof. dr. *Janina Didžiapetrienė*

dr. *Saulė Uleckienė*

dr. *Vydmantas Atkočius*

Juventa Sartatavičienė

Redagavo *Gražina Pruskuvienė*

Turinys

1. Bendrosios žinios 5
2. Instituto misija 8
3. Instituto struktūra 9
4. Svarbiausieji 2008 metų veiklos akcentai 11
5. Mokslinė veikla 18
6. Projektai 24
7. Pedagoginė veikla 29
8. Svarbiausieji moksliniai renginiai 36
9. Véžio kontrolė ir profilaktika 42
10. Kliniškinė veikla 43
11. Bendradarbiavimas 45
12. Mokslo darbuotojai – mokslinių žurnalų redakcijų kolegijos ar tarybos nariai 47
13. Užsakomieji tyrimai/sutartys 49
14. Finansinė veikla 50
15. Mokslo darbų sąrašas 52

1

Bendrosios žinios

Vilniaus universiteto Onkologijos institutas (VUOI)
Santariškių g. 1, Vilnius LT-08660
tel.: (8~5) 278 67 00, faksas: (8~5) 272 01 64
el.paštas: administracija@vuoi.lt
<http://www.vuoi.lt>

ADMINISTRACIJA

Direktorius

prof. habil. dr. Konstantinas Povilas VALUCKAS

Direktoriaus pavaduotojas mokslui ir plėtrai

prof. habil. dr. Ričardas ROTOMSKIS, tel.: 219 09 60, el. paštas: ricardas.rotomskis@vuoi.lt

Direktoriaus pavaduotojas klinikai

dr. Jonas VESĒLIŪNAS, tel.: 278 67 02, el. paštas: jonas.veseliunas@vuoi.lt

Direktoriaus pavaduotojas administracijai ir infrastruktūrai

Viktoras VALCERIS, tel.: 219 09 62, el. paštas: viktoras.valceris@vuoi.lt

Konsultacinės pagalbos ir diagnostikos klinikos vyresnioji mokslo darbuotoja, pavaduojanti direktoriaus pavaduotoją mokymui

dr. Simona LETAUTIENĖ, tel.: 278 68 01, el. paštas: simona.letautiene@vuoi.lt

Mokslinis sekretorius

dr. Ernestas JANULIONIS, tel.: 278 67 81, el. paštas: ernestas.janulionis@vuoi.lt

TARYBA

Per metus įvyko 9 Tarybos posėdžiai, kurių metu:

- patvirtintos Konkurso ir atestacinės komisijos išvados dėl Instituto mokslo darbuotojų tinkamumo užimti pareigas
- apsvarstyta habilitacijos procedūrai teikiamas darbas, eksternu parengta disertacija, 7 nauji mokslo tiriameji darbai, taip pat projektai, teikiami Lietuvos mokslo ir studijų fondo paramai gauti
- išklausytos dieninės doktorantūros studijų doktorantų ataskaitos ir priimti sprendimai dėl tolesnės studijų eigos
- išklausyta Instituto direktoriaus 2007 metų ataskaita už mokslo, mokymo ir gydomąjų veiklą
- apsvarstyta ES struktūrinių fondų finansuojamų projektų vykdymo eiga ir rezultatai
- spręsti klausimai, susiję su Instituto struktūros pokyčiais, darbuotojų darbo apmokėjimu ir kt.

Tarybos pirmininkė

prof. dr. Janina Didžiapetrienė

Tarybos pirmininko pavaduotojas

prof. dr. Narimantas Evaldas Samalavičius

Nariai:

dr. Eduardas Aleknavičius (VUOI Konservatyviosios navikų terapijos klinikos vadovas)
dr. Vydmantas Atkočius (VUOI Mokslinių tyrimų centro vadovas)
prof. dr. Saulius Cicėnas (VUOI Krūtinės chirurgijos ir onkologijos skyriaus vedėjas)
dr. Dainius Characiejus (VUOI vyresnysis mokslo darbuotojas)
prof. habil. dr. Laima Griciūtė (VUOI konsultantė)
dr. Rūta Grigienė (VUOI Diagnostinės radiologijos skyriaus vedėja)
prof. dr. Vida Kirvelienė (VU Biochemijos ir biofizikos katedros vedėja)
prof. habil. dr. Vaidutis Kučinskas (VU Medicinos fakulteto Žmogaus ir medicininės genetikos katedros vedėjas)
habil. dr. Valerijus Ostapenko (VUOI Krūties ligų chirurgijos ir onkologijos skyriaus vedėjas)
prof. habil. dr. Ričardas Rotomskis (VUOI direkторiaus pavaduotojas mokslui ir plėtra)

prof. dr. Gražina Slapšytė (VU Botanikos ir genetikos katedros vyriausioji mokslo darbuotoja)
dr. (HP) Eugenijus Stratilatovas (VUOI Bendrosios ir abdominalinės chirurgijos ir onkologijos skyriaus vedėjas)
dr. Kęstutis Sužiedėlis (VUOI Mokslinių tyrimų centro Molekulinės onkologijos laboratorijos vedėjas)
prof. habil. dr. Jonas Valantinas (VU Medicinos fakulteto Hepatologijos, gastroenterologijos ir dietologijos centro direktorius)
doc. Nomeda Valevičienė (VU Pulmonologijos ir radiologijos klinikos docentė)
prof. habil. dr. Konstantinas Povilas Valuckas (VUOI direktorius)
dr. Jonas Veseliūnas (VUOI direktoriaus pavaduotojas klinikai)

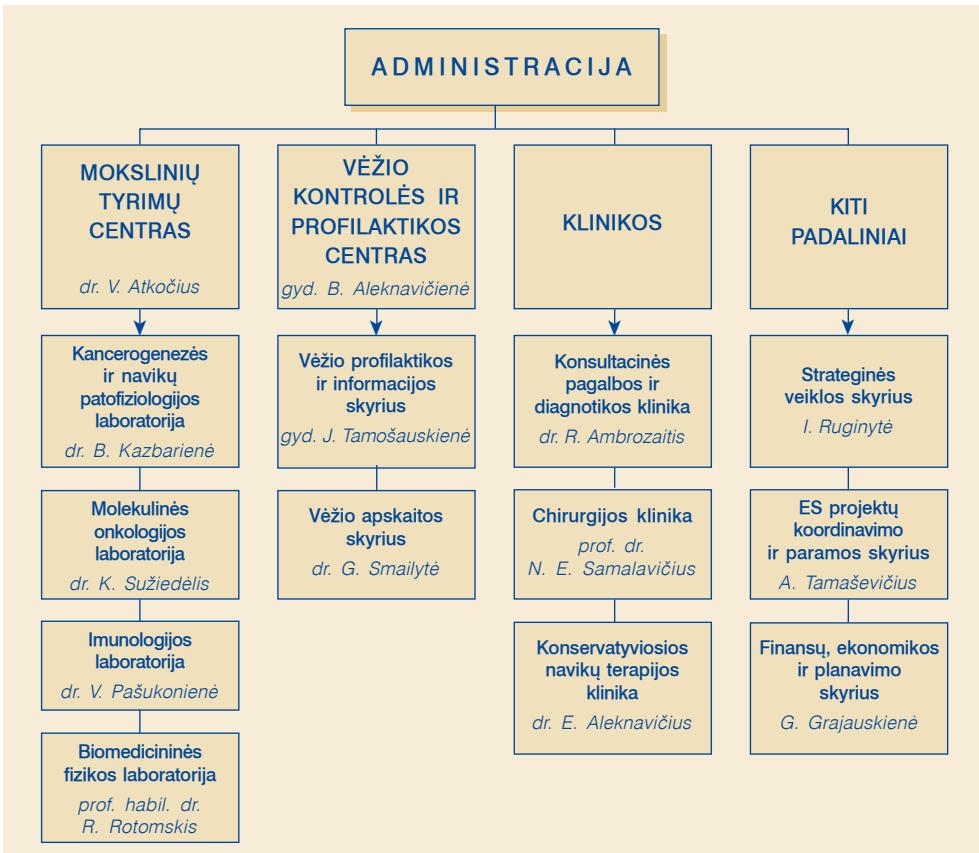
2 Instituto misija

Teikti
specializuotas
onkologijos asmens
sveikatos priežiūros
paslaugas Lietuvos
gyventojams

Vykdyti
onkologijos šakos
tarptautinio lygio
mokslinius
tyrimus

Kartu
su Vilniaus universitetu
rengti mokslininkus
ir specialistus

3 Instituto struktūra

Instituto personalas

Darbuotojai	2008
Mokslo darbuotojai	54
Gydytojai	166
Slaugos ir diagnostikos specialistai	330
Kiti darbuotojai	372
Iš viso	922

Mokslo darbuotojai ir jų kvalifikacija

Mokslo darbuotojai	Mokslo darbuotojų skaičius
<i>Vyriausieji mokslo darbuotojai</i>	9
prof. habil. dr.	2
prof. dr.	3
habil.dr., dr. (habil. proc.)	3
dr.	1
<i>Vyresnieji mokslo darbuotojai</i>	30
habil.dr.	2
dr.	28
<i>Mokslo darbuotojai</i>	2
dr.	2
<i>Jaunesnieji mokslo darbuotojai</i>	13
be mokslinio laipsnio	13
Iš viso	54*

* Fiziniai asmenys

4 Svarbiausieji 2008 metų veiklos akcentai

MOKSLINIŲ TYRIMŲ CENTRO ATIDARYMAS

Mokslinės laboratorijos

- Kancerogenėzės ir navikų patofiziologijos laboratorija
- Molekulinės onkologijos laboratorija
- Biomedicininės fizikos laboratorija
- Imunologijos laboratorija

Nauja aparatūra

- ❑ Sparti ir pavienių fotonų jautrio šaldoma EMCCD kamera biomedicinių objektų fluorescenciniam vaizdinimui
- ❑ Lazeriniai diodai
- ❑ Ti:safyro lazeris
- ❑ Optiniai stalai
- ❑ Molekulinės skyros skenuojančio zondo mikroskopas
- ❑ Daugiakanalis spektrometras
- ❑ Spektrų registravimo įranga
- ❑ Medicininis švitinimo šaltinis
- ❑ Dviejų dimensijų nanoskysčių chromatografas
- ❑ Mikrogardelių spausdinimo aparatas ir kt.

Lazeriniai diodai

Ti:safyro lazeris, optiniai stalai

Daugiakanalnis spektrometras

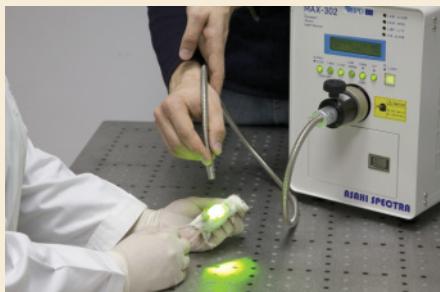
Spektrų registravimo įranga

Molekulinės skyros skenuojančio zondo mikroskopas

Dviųjų dimensijų nanoskysčių chromatografas

Medicininis švitinimo šaltinis

Mikrogardelių spausdinimo aparatas

MOKOMOJO PROCESO GERINIMAS

Parengta ir išleista:

6 vadovėliai:

1. Atkočius V., Valuckas K. P. Įvadas į radiobiologiją. Vadovėlis. Lietuvos mokslas, kn. 71. Vilnius: VU Onkologijos institutas, VJ Mokslotyros institutas, 2008, 332 p.
2. Baseckas M., Čepulis V., Grybauskas S., Ivanauskaitė D., Kaladytė Lukominienė R., Linkevičienė S., Pavilonis S., Purlienė I., Rimkuvienė J., Riz-

- geliénė R., Žileikis P., Vaičiūnas R., Zaleckas L., Olekas J. Veido, žandikaulių ir burnos chirurgija. Vadovėlis. Vilnius: UAB „Vaistų žinios“, 2008, 710 p.
3. Onkologija šeimos gydytojui. Vadovėlis: I dalis. Onkologijos pagrindai / Sud. K. P. Valuckas, E. Aleknavičius, B. Aleknavičienė. Vilnius: VU Onkologijos institutas, 2008, 233 p.
 4. Rotomskis R., Streckytė G., Bagdonas S., Venius J. Optinės diagnostikos technologijos (optinė biopsija). Vadovėlis. Vilnius: VU leidykla, 2008, 252 p.
 5. Uleckienė S., Didžiapetrienė J., Griciūtė L. L. Vėžio profilaktika. Vadovėlis. Lietuvos mokslas, kn. 66. Vilnius: VU Onkologijos institutas, VĮ Mokslotyros institutas, 2008, 206 p.
 6. Urbelis A., Adamonienė D., Dubakienė R., Einikienė A., Garalevičius R., Griciūtė L., Januškevičius V., Javtokas Z., Juozulynas A., Kaveckaitė K., Marčiuikaitienė I., Mikutytė A., Misevičius I., Morkūnas G., Obelenis V., Pajarskiene B., Paltanavičienė A., Raškevičienė R., Skvarciany Z., Slapsytė G., Smolianiskienė G., Stukas R., Širmulis E., Šurkienė G., Vainauskas S., Uleckienė S., Urbonas M., Ustinavičienė R., Vegys A., Zubulytė D., Žagminas K. P. Profesinė sveikata. Vadovėlis. Vilnius: UAB „Vaistų žinios“, 2008, 288 p.

12 mokomujų knygų

1. Cicėnas S., Kalibatiene D. Onkologija ir slaugos. Mokomoji knyga. Vilnius: VU Onkologijos institutas, VU Medicinos fakultetas, 2008, 231 p.
2. Didžiapetrienė J., Uleckienė S. Eksperimentiniai onkologijos modeliai. Mokomoji knyga. Lietuvos mokslas, kn. 64. Vilnius: VU Onkologijos institutas, VĮ Mokslotyros institutas, 2008, 193 p.
3. Drąsutienė G., Ališauskas J., Arlauskienė A., Benušienė E., Bumbulienė Ž., Daunoravičius R., Domža B., Drazdienė N., Jatužienė D., Klimas V., Krikštaponienė R., Kučinskas V., Mačiulienė K., Mečėjus G., Petraitienė V., Ramašauskienė D., Raugalė A., Rizgelienė R., Rudaitis V., Šilkūnas M., Šipylaitė J., Tutkuvienė J., Zakarevičienė J., Žiobakas R. Akušerijos ir ginekologijos praktikos vadovas. Vilnius: VU leidykla, 2008, 546 p.
4. Kurtinaitis J., Gulbinas A. Klinikinių tyrimų metodologija. Mokomoji knyga. Vilnius: VU leidykla, 2008, 86 p.
5. Plaučių vėžys. Chemoterapija, radioterapija ir sudėtinis vėlyvųjų stadijų gydymas. Mokomoji knyga, II dalis / Sud. K. P. Valuckas, S. Cicėnas. Vilnius: VU Onkologijos institutas, 2008, 204 p.
6. Rotomskis R., Karabanovas V., Poderys V., Bagdonas S., Didžiapetrienė J. Įvadas į nanomediciną. Mokomoji knyga. Lietuvos mokslas, kn. 69. Vilnius: VU Onkologijos institutas, VĮ Mokslotyros institutas, 2008, 302 p.

7. Rotomskis R., Žurauskas E., Žurauskienė E., Bagdonas S., Žalgevičienė V. Fluorescencinis vaizdinimas biomedicinoje. Mokomoji knyga. Lietuvos mokslas, kn. 68. Vilnius: VU Onkologijos institutas, VĮ Mokslotyros institutas, 2008, 222 p.
8. Stančiūtė D., Chvatovič G., Aleksandravičienė Č., Sužiedėlis K. Biobaniko ruošimo metodai. Metodinė knyga, 67 kn. Vilnius: VĮ Mokslotyros institutas, VU Onkologijos institutas, 2008, 66 p.
9. Streckytė G., Didžiapetrienė J., Kirvelienė V., Bagdonas S., Rotomskis R. Fotosensibilizacija biosistemose: taikymas ir perspektyvos. Vilnius: Progretus, 2008, 155 p.
10. Sužiedėlis K., Sužiedelienė E., Pašukoniene V., Characiejus D. Vėžio biologija. Mokomoji knyga (kompaktinis diskas).
11. Valuckas K. P., Aleknavičius E., Atkočius V., Norkus D. Spindulinė navikų terapija. Mokomoji knyga. Lietuvos mokslas, kn. 70. Vilnius: VU Onkologijos institutas, VĮ Mokslotyros institutas, 2008, 250 p.
12. Valuckas K. P., Aleknavičius E., Didžiapetrienė J., Gudlevičienė Ž., Characiejus D. Konservatyviosios navikų terapijos molekuliniai taikiniai. Mokomoji knyga. Lietuvos mokslas, kn. 71. Vilnius: VU Onkologijos institutas, VĮ Mokslotyros institutas, 2008, 173 p.

KLINIKINĖS BAZĖS MODERNIZAVIMAS

Už LNK televizijos akcijos *Gerumo diena* metu surinktas lėšas įsigytą:

- skaitmeninis mamografas su stereotaksine krūtų skaitmeninės biopsijos sistema
- skaitmeninis diagnostinis rentgeno aparatas

Remiant TATENA'i, įsigytas ir įdiegtas į klinikinę praktiką:

- ❑ linijinis greitintuvas *Varian iX*, kuriuo galima atlikti moduliuko intensyvumo apšvitą, bei nauja planavimo sistemos *Eclipse 8* versija

Atlikti darbai

- ❑ Sterilizacinės patalpų rekonstrukcija
- ❑ Reanimacijos skyriaus rekonstrukcija
- ❑ Įrengtos specialios antiradiacinių kanalizacijos sanavimo sistemos
- ❑ Įkurtas Kompleksinio gydymo poskyris prie Chirurgijos klinikos

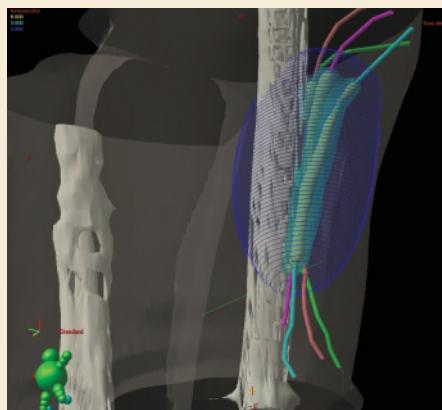

SERGANČIŲJŲ PIKYBINIAIS NAVIKAISS GYDIMO IR GYVENIMO KOKYBĖS GERINIMAS

Spindulinė terapija

- ❑ įdiegta moduliuko intensyvumo apšvitos išorinės radioterapijos metodika
- ❑ įdiegta žemos ir aukštos dozės galios brachiterapijos technologija ir metodikos:
 - įsigytą naują brachiterapijos įranga, skirta lokaliams ir vietiskai išplitusiam priešinės liaukos vėžiui gydyti naudojant radioaktyviojo jo-

- do sėklas, pradėta taikyti aukštos dozės galios brachiterapija naujodant audinių aplikatorius (adatas)
- išplėstos brachiterapijos taikymo galimybės (naudojama pooperaci- nė intraaudinė terapija) gydant krūties vėžį ir galvos smegenų navikus

Biologinė navikų terapija Chirurginis gydymas

- kartu su angiochirurgais pradėtos išplėstinės krūties operacijos prote- zuojant stambiąsias kraujagysles
- įdiegtos torakoskopinės tarpuplaučio organų operacijos

5 Mokslinė veikla

Institute vykdomos 4 mokslo programos.

I PROGRAMA

Organizmo ir naviko sasajos tyrimai: epidemiologiniai, laboratoriniai ir eksperimentiniai

(vadovai – prof. dr. J. Didžiapetrienė, dr. V. Atkočius)

Vykdomos 8 temos

- *Gemcitabino derinio su radioterapija efetyvumas gydant invazinį uro-telio vėžį*
Pagrindinė tyrėja – doktorantė J. Asadauskienė (2004–2009)
- *Matrikso metaloproteinazių prognozinės svarbos įvertinimas esant krūties, priešinės liaukos ir plaučių vėžiui*
Pagrindinė tyrėja – jaunesnioji mokslo darbuotoja D. Stančiūtė (2005–2009)
- *Genų NOD2, CHEK2, P16, BRCA1 pakitimų, kaip vėžio žymenų reikšmės vėžiui išsvystyti, tyrimas*
Pagrindinis tyrėjas – dr. P. Elsakov (2006–2012)
- *Piktybinių navikų rizikos dėl spylgiuočių medienos dulkių poveikio įvertinimas tarp medienos apdirbimo įmonės darbuotojų Lietuvoje*
Pagrindinė tyrėja – dr. G. Smailytė (2007–2009)
- *Veiksnį, lemiančią žmogaus papilomos viruso integraciją nėščių moterų gimdos kaklelio epitylyje, tyrimas*
Pagrindinis tyrėjas – doktorantas G. Domža, konsultantai: prof. habil. dr. K. P. Valuckas, prof. dr. J. Didžiapetrienė (2007–2010)
- *Eksperimentiniai elektroporacijos tyrimai chemospindulinės terapijos efektyvumui*
Pagrindinė tyrėja – dr. J. Labanauskienė (2008–2010)
- *Cisplatinos, natrio valproato, hipericino ir jų derinių įtaka Na, Cl, Mg ekskrecijai su šlapimu, su lytimi susijusių skirtumų tyrimai*
Pagrindinis tyrėjas – habil. dr. D. Stakišaitis (2008–2010)
- *Krūties vėžio spindulinio gydymo Cf-252 gama-neutronų šaltiniu veiksmingumas ir radiobiologinių parametrų tyrimas*
Pagrindinis tyrėjas – prof. habil. dr. K. P. Valuckas (2008–2010)

II PROGRAMA

Piktybinių navikų diagnostikos tobulinimas
(vadovai – dr. R. Ambrozaitytė, dr. R. Grigienė)

Vykdoma 1 tema

- Odos ir gleivinių navikų fotodinaminė diagnostika*
Pagrindinė tyreja – habil. dr. L. Plėšnienė (2006–2009)

III PROGRAMA

Onkologinių pacientų gydymo individualizavimas
(vadovai – prof. habil. dr. K. P. Valuckas, dr. E. Janulionis)

Baigtos 5 temos

- IIIA stadijos nesmulkių lastelinio plaučių vėžio sudėtinis gydymas*
Pagrindinis tyrejas – prof. dr. S. Cicėnas (2003–2008)
- Melanomos pirmonio naviko augimo frakcijos (Ki-67) prediktyvinės reikšmės remisijos trukmei gydant interferonu α tyrimas*
Pagrindinis tyrejas – doktorantas V. Sidorovas, konsultantas – dr. D. Characiejus (2004–2008)
- Interleukino 2 instiliacijų efektyvumo gydant paviršinius šlapimo pūslės navikus tyrimas*
Pagrindinis tyrejas – dr. D. Characiejus (2004–2008)
- Odos melanomos prognozinių ir prediktyvinių faktorių tyrimas*
Pagrindinis tyrejas – doktorantas V. Sidorovas, konsultantas – dr. D. Characiejus (2005–2008)
- Vėžinių lastelių atsako į apšvitą ionizuojančiaja spinduliuote tyrimas in vitro taikant tékmės citometriją*
Pagrindinė tyreja – dr. N. Kazlauskaitė (2006–2008)

Vykdomos 3 temos

- Išplitusių inkstų vėžiu ir didelės rizikos melanoma sergančių pacientų periferinio kraujo CD8⁺ CD57⁺ T limfocitų reguliacinių savybių tyrimas*
Pagrindinė tyreja – dr. V. Pašukonienė (2007–2010)

- Molekulinių krūties vėžio žymenų vertė nustatant ligos eigą ir gydymo ypatumus
Pagrindinė tyrėja – doktorantė A. Laurinavičienė, konsultantas – dr. D. Characiejus (2007–2010)
- Skydliaukės vėžio gydymo radiojodu ^{131}J bei tiroidiniai hormonai po tiroidektomijų rezultatų tyrimas
Pagrindinis tyrėjas – dr. Z. Baranauskas (2008–2010)

IV PROGRAMA

Onkologinių pacientų gyvenimo kokybės užtikrinimo sistemos kūrimas
(vadovai – prof. dr. N. E. Samalavičius, dr. G. Rudinskaitė)

Baigtos 4 temos

- Ligonių, sergančių tiesiosios žarnos vėžiu (TVŽ), funkcinių rezultatų ir pooperaciinių komplikacijų įvertinimas po tiesiosios žarnos rezekcijų atlikus tiesią anastomozę, anastomozę su J rezervuaru, koloplastiką
Pagrindinis tyrėjas – dr. (habil. proc.) E. Stratilatovas (2003–2008)
- Gyvenimo kokybė po radikalių tiesiosios žarnos vėžio rezekcijų
Pagrindinė tyrėja – dr. G. Rudinskaitė (2005–2008)
- Manualinio limfos drenažo ir kompresinio bintavimo efektyvumo gydant limfedemą, išsvysčiusią po kombinuoto krūties vėžio gydymo, tyrimas
Pagrindinis tyrėjas – dr. J. Veseliūnas (2005–2008)
- I, II stadijos krūties vėžiu sergančių ligonių psichologinės adaptacijos ypatumai
Pagrindinis tyrėjas – dr. J. Veseliūnas (2006–2008)

Vykdomos 2 temos

- Atsitiktinės atrankos III fazės klinikinis tyrimas, siekiant palyginti iprasitos ir hipofrakcijuotos lokalaus priešinės liaukos vėžio spindulinės terapijos įtaką naviko kontrolei bei šių metodų toksiškumą
Pagrindinis tyrėjas – doktorantas D. Norkus, konsultantas – prof. habil. dr. K. P. Valuckas (2004–2009)
- Vėlyvojo radiaciniu hemoraginio proktito gydymas formalino aplikacija, sukėlus užpakalinį tarpvietės bloką
Pagrindinis tyrėjas – prof. dr. N. E. Samalavičius (2007–2010)

BAIGTŲ MOKSLINIŲ DARBŲ REZIUMĖ

Programa *Onkologinių pacientų gydymo individualizavimas*

- Panaudojus įvairias ląstelių kultūrų linijas nustatyta, kad jų augimo frakcija yra svarbi numatant atsaką į ionizuojančiąją spinduliuotę
- Nustatyta Ki-67 proliferacijos žymens reikšmė gydant interferonu α neišplitusia melanoma sergančius pacientus
- Adjuvantinis gydymas IFN- α nesant atrankos kriterijų nepailgina pacientų, sergančių neišplitusia melanoma, išgyvenamumo
- CD8+ limfocitai ir jų subpopuliacijos gali būti svarbios atrenkant pa-viršiniu šlapimo pūslės vėžiu sergančius pacientus gydyti intravezika-linėmis IL-2 instiliacijomis
- Pateiktos rekomendacijos dėl IIIA stadijos nesmulkių ląstelinio plaučių vėžio sudėtinio gydymo

Programa *Onkologinių pacientų gyvenimo kokybės užtikrinimo sistemos kūrimas*

- Komplikacijų dažnis ir anastomozės siūlių nelaikymo dažnis yra dides-nis suformavus tiesią anastomozę, palyginti su anostomoze su J rezervuaru, tačiau skirtumas statistiškai nereikšmingas
- Sociodemografiniai veiksnių daro įtaką pacienčių gyvenimo kokybei po krūties vėžio chirurginio gydymo
- Nustatyta, kad manualinj limfos drenažą tikslingo taikyti esant dides-nio laipsnio (II–IV) limfedemui, o vakuuminę pneumokompresiją – nau-doti esant nedidelėms edemoms ar kai nėra edemos operuotos pusės kvadrante
- Analizuoti veiksnių, darantys įtaką pacientų, sergančių žemos lokalizacijos tiesiosios žarnos vėžiu, gyvenimo kokybei po tiesiosios žarnos rezekcijų ir ekstirpacijų

PUBLIKACIJŲ SKAIČIUS

Metai	Straips-niai ISI leidiniuose	Straipsniai kituose tarpt. leidiniuose	Straipsniai Lietuvos rec. leidiniuose	Straipsniai kituose Lietuvos leidiniuose	Vado-vėliai	Moko-mosios knygos	Metodinės rekomendacijos
2006	19	17	48	9	–	4	1
2007	23	5	53	16	–	–	1
2008	20	5	35	21	6	12	–

DISERTACINIAI DARBAI

Atlikta habilitacinė procedūra

Povilas Miliauskas

FAKTORIŲ, VEIKIANČIŲ ONKOLOGINIŲ LIGONIŲ
CHIRURGINIO GYDYSMO REZULTATUS, ANALIZĖ
IR KOREKCIJŲ GALIMYBĖS

Nustatyti veiksniai, darantys įtaką gydymo rezultatams priešoperaciniame, intraoperaciniame ir pooperaciniame perioduose. Įvertinta hipotenzinės nejautros svarba transtorakalinių stemplės rezekcijų, torakalinių bei urologinių operacijų metu. Išnagrinėti senyvo amžiaus pacientų pooperaciniės eigos ypatumai. Pasiūlytos praktinės rekomendacijos dėl onkologinių pacientų operacinės atrankos, dėl kontroliuojamo hipotenzijos metodo taikymo, dėl skausmo malšinimo.

Apginta daktaro disertacija

Rūta Briedienė

RADIOLOGINIŲ TYRIMO METODŲ VERTĖ NU-
STATANT VIETIŠKAI IŠPLITUSĮ NESMULKIALAŠTE-
LINĮ PLAUČIŲ VĖŽĮ

Mokslinis vadovas – prof. dr. S. Cicėnas

Nustatytas rentgeninio tyrimo aukštas specifišumas diagnozuojant įvairius plaučių vėžio vietinio išplitimo požymius. Atsižvelgus į vėžio histologinį tipą, augimo pobūdį, jo lokalizaciją galima prognozuoti vietinio išplitimo požymius, tiksliau interpretuoti radiologinius pakitimus bei parinkti tolesnius intervencinius tyrimus.

6 Projektai

LIETUVOS VALSTYBINIO MOKSLO IR STUDIJŲ FONDO (LVMSF) REMIAMI PROJEKTAI

- *Molekulinė diagnostika gydymui individualizuoti onkologijoje (2007–2008)*
Atlikta proteominė analizė atskleidė potencialius molekulinius žymenis, naudotinus parenkant pacientus gydyti IL-2. Paruošta mikrogardelė, leidžianti ištirti apie 4000 žmogaus genų raišką
- *Žmogaus papilomos viruso E2 geno iškritos prognozinė reikšmė gimdos kaklelio intraepitelinių pokyčių progresijai (2008)*
Nustatyta, kad ŽPV E2 geno iškrita nėra svarbiausias veiksnys vertinant intraepitelinių pokyčių vystymosi riziką, svarbesnis rizikos veiksnys yra viruso tipas.
- *Séklidžių vėžys Lietuvoje – ištisinis sergamumo pokyčių, navikų patologijos bei aplinkos veiksniių stebėsenos tyrimas (2008–2009)*
- *Eksperimentinių navikų atsako į fotosensibilizacinės terapijos moduliaciją tyrimai (2008–2009)*

TARPTAUTINIAI PROJEKTAI

Nacionalinis TATENA projektas LIT/6/003. **Spindulinės terapijos tobulinimas onkologijoje.** Vadovas – prof. habil. dr. K. P. Valuckas, ats. vykdytojas – dr. V. Atkočius (2003–2008). Projektą remia TATENA.

Projekto tikslas – Lietuvos spindulinės terapijos kompetencijos centro VU Onkologijos institute atnaujinimas; specialistų apmokymas moderniausių spindulinės terapijos technologijų. 2 specialistai stažavosi Didžiojoje Britanijoje.

Vėžio klinikinių praktinių rekomendacijų mokslinio tyrimo koordinavimas Europoje.

Projekto vykdytojai – 16 partnerių iš 11 šalių: Prancūzijos (projekto koordinatoriai), Belgijos, Kanados, Vokietijos, Nyderlandų, Vengrijos, Italijos, Izraelio, Ispanijos, Jungtinės Karalystės, Lietuvos (2006–2009). Tai 6-osios Bendrosios ES programos projektas. Projektą remia Europos Komisija.

Projekto tikslas – sukurti vientisą sistemą, siekiant, kad vėžio klinikinių praktinių rekomendacijų kūrimo moksliniai tyrimai būtų efektyvesni, taip pat paspartinti ir išplėtoti bendradarbiavimą tarp ES šalių mokslininkų. VUOI, kaip projekto partnerio, uždavinys – nustatyti, kiek atskiros šalys gali papildyti viena kitą kurdamos mokslines rekomendacijas. VUOI ruošiamas klausimynas, kuris bus išplatintas visose projekte dalyvaujančiose šalyse. Išanalizavus atsakymus bus galima įvertinti esančias rekomendacijų kūrimo sistemas. Praktinių rekomendacijų mokslinio kūrimo sistema padės užtikrinti optimalų onkologinių pacientų gydymą Europos šalyse.

COBS secretariat
CTSU
Richard Doll Building
Oxford OX3 7LF, UK

Širdies ligų ir plaučių vėžio rizika po krūties vėžio radioterapijos.

Projekto vykdytojai – partneriai iš 50 pasaulio šalių (2007–2009). Tyrėjai Lietuvoje – habil. dr. J. Kurtinaitis, dr. S. Letautienė. Projekto iniciatorius ir koordinatorius – Didžiosios Britanijos Oksfordo universitetas. Projektą remia Didžiosios Britanijos vėžio tyrimų fondas, Medicinių tyrimų taryba ir Širdies ligų fondas.

Projekto tikslas – palyginti krūties vėžiu sirgusių/sergančių pacienčių riziką susirgti širdies ligomis ir plaučių vėžiu dėl 2D ir 3D spindulinio gydymo priklausomai nuo krūties vėžio laterališkumo, pacienčių amžiaus, atliktos operacijos apimties (kvadrantektomija/ mastektomija). Išanalizavus jvairių šalių duomenis bus pateiktos naujos rekomendacijos dėl sergančiųjų krūties vėžiu chemospindulinio gydymo. Jei stebėjimai patvirtintų, jog mirčių rizika yra priklausoma nuo laterališkumo, gali tekti peržiūrėti šiuo metu naudojamas radioterapijos metodikas, o planuojant radioterapinį gydymą, tektų būtinai kvestis kardiologus konсultuoti. Tai, kad dėl gerų stebėjimo rezultatų Lietuva įtraukta į minętą tyrimą, yra labai svarbus VUOI darbų etapas.

Prognozinių ir prediktivinių žymenų dinamika – onkologijai.

Projekto pareiškėjas – VU Onkologijos institutas (projekto vadovas prof. habil. dr. K. P. Valuckas), projekto partneris – Vilniaus universitetas (2008–2011). Projeketas finansuojamas Norvegijos finansinio mechanizmo ir LR biudžeto lėšomis.

Projekto tikslas – nustatyti jautrumą chemospindulinei terapijai keičiančius molekulinius elementus ir tų pokyčių molekulinius žymenis. Tai leistų terapijos metu stebėti organizmo atsaką į gydymą ir užtikrinti gydymo individualizavimą.

Daugiafunkcinės nanodalelės – specifinei ir neinvazinei ankstyvojo vėžio diagnostikai ir gydymui.

Projekto pareiškėjas – Vilniaus universitetas, projekto partneris – VU Onkologijos institutas (projekto vadovas prof. habil. dr. R. Rotomskis) (2008–2010). Projektas finansuojamas Norvegijos finansinio mechanizmo ir LR biudžeto lėšomis.

Projekto tikslas – vykdyti fundamentinius mokslo tiriamuosius darbus nano-medicinos srityje, kurie sudarytų prielaidas kurti ankstyvosios navikinių darinių diagnostikos ir selektyvaus gydymo metodus ir metodikas, naudojant daugiafunkcines nanodaleles. Generuojamos naujos žinios apie nanodaleles, taikytinės navikinių darinių optinėje biopsijoje ir fotosensibilizacinėje navikų terapijoje, sudarytų prielaidas sukurti ankstyvosios navikų diagnostikos ir gydymo metodus ir prototipus prietaisų, naudojamų navikų diagnostikoje ir terapijoje.

Onkologinių ligų ankstyvosios diagnostikos gerinimas ir visaverčio gydymo užtikrinimas Lietuvoje.

Projekto vykdytojas – VU Onkologijos institutas (projekto vadovas A. Tamaševičius), projekto partneriai: Kauno medicinos universiteto klinikos, VŠĮ Klaipėdos universitetinė ligoninė, Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos, Vilniaus universiteto Vaikų ligoninė (2008–2009). Projektas finansuojamas Norvegijos finansinio mechanizmo ir LR biudžeto lėšomis.

Projekto tikslas – pagerinti onkologinių ligų prevenciją, diagnostiką ir gydymą Lietuvos asmens sveikatos priežiūros įstaigose, teikiančiose onkologijos paslaugas. Igyvendinus projektą bus įsigytą įranga, būtina gimdos kaklelio vė-

žio patikrai ir kontrolei, krūties vėžio visaverčiam kompleksiniam gydymui, priešinės liaukos vėžio ankstyvajai diagnostikai bei gydymui, įdiegtos naujausios technologijos, naudojamos anksti diagnozuojant piktybinius navikus bei gydant onkologinėmis ligomis sergančiuosius vadovaujantis moksliniai įrodymais parėngta medicina.

ES STRUKTŪRINIAI FONDŲ PROJEKTAI

- *Medicinos fizikinių technologijų ir nanofotonikos mokslo ir studijų centras pagal Lietuvos 2004–2006 m. BPD 1 prioriteto 5 priemonę (2006–2008)*

Dalyvauja: VU Onkologijos institutas (pareiškėjas) ir partneriai (Vilniaus universitetas, VU Imunologijos institutas, VU Eksperimentinės ir klinikinės medicinos institutas, Kauno medicinos universitetas, KMU Biomedicininių tyrimų institutas, Kauno medicinos universiteto klinikos, Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos, Valstybinis patologijos centras).

Projekto tikslai – suvienijus pagrindinių Lietuvos mokslo ir studijų institucijų pastangas sukurti medicinos fizikinių technologijų ir nanofotonikos mokslo ir studijų centrą, kuriame būtų vykdomi modernūs biomedicinos, nanofotonikos sričių tyrimai, ruošiami aukštos kvalifikacijos specialistai, keliamas jų kvalifikacija. Įsigaityta ir sumontuota nauja moderni įranga, organizuotas mokslinis seminaras bei tarptautinis simpoziumas.

- *Medicinos fizikos ir nanofotonikos aukštųjų studijų realizacija pagal Lietuvos 2004–2006 m. BPD 2 prioriteto 5 priemonę (2006–2008)*

Dalyvauja: VU Onkologijos institutas (pareiškėjas) ir partneriai (Vilniaus universitetas, VU Imunologijos institutas, VU Eksperimentinės ir klinikinės medicinos institutas, Kauno medicinos universitetas, KMU Biomedicininių tyrimų institutas, Kauno medicinos universiteto klinikos, Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos, Valstybinis patologijos centras).

Vykstant projektą sukurta išsami mokomoji medžiaga, apimanti įvairių medicinos krypčių fundamentinius teorinius aspektus, kuria siekiama harmoningai vystyti žmogiškųjų išteklių kokybę. Projektas įgyvendintas Vilniuje ir Kaune, tačiau jo rezultatais galės naudotis vartotojai visoje Lietuvoje. Paruoštus mokemosios

medžiagos modulius bei praktines metodines rekomendacijas bus galima prietaikyti ne tik projektą vykdančiose institucijose, bet ir kitose mokymo institucijose bei aukštosiose ir aukštėsnių medicinos mokymo įstaigose. Parengtos 3 mokomosios knygos ir 2 vadovėliai. Atlikta medicinos srities biomedicinių fizikos dalykų ir biomedicininės paskirties kursų dėstymo Lietuvos mokymo įstaigose apžvalga ir sisteminimas.

- *Magistratūros ir doktorantūros studijų modulių kūrimas ir programų atnaujinimas strateginėse moderniųjų biomokslų srityse pagal Lietuvos 2004–2006 m. BPD 2 prioriteto 5 priemonę (2006–2008)*

Dalyvauja Vilniaus universitetas (pareiškėjas) ir partneriai (VU Onkologijos institutas, VU Imunologijos institutas, Biochemijos institutas). Projekto pagrindiniai tikslai – gerinti studijų kokybę rengiant strateginių moderniųjų biomokslų sričių magistrantūros ir doktorantūros programas, sukurti naujus ir atnaujinti esančius studijų modulius. Vykdant projektą parengtas vadovėlis magistrantams ir doktorantams, 3 mokomosios knygos bei 2 nauji praktiniai kursai. Suorganizuotos 2 tarptautinės mokyklos.

- *Universitetinės praktinių studijų ir mokslinių tyrimų bazės stiprinimas strateginėse moderniųjų biomokslų srityse pagal Lietuvos 2004–2006 m. BPD 1 prioriteto 5 priemonę (2006–2008)*

Dalyvauja Vilniaus universitetas (pareiškėjas) ir partneriai (VU Onkologijos institutas, VU Imunologijos institutas, Biochemijos institutas). Isigytą aparatūra, kurią naudojant bus tobulinamos ir stiprinamos strateginių moderniųjų biomokslų sričių universitetinių studijų bei mokslinių tyrimų bazės.

- *Proteomikos tyrimų infrastruktūros sukūrimas pagal Lietuvos 2004–2006 m. BPD 1 prioriteto 5 priemonę (2006–2008)*

Dalyvauja: Biochemijos institutas (pareiškėjas) ir partneriai (VU Onkologijos institutas, Vilniaus universitetas, Vytauto Didžiojo universitetas, Biotechnologijos institutas, Sodininkystės ir daržininkystės institutas).

Vykdant projektą isigytą aparatūrą, kurią naudojant bus tobulinami ir plėtotami proteomikos tyrimai, padedantys sukurti naujus molekulinės vėžio diagnostikos metodus. Tai suteikia galimybes pradėti naujos krypties (genomikos, proteomikos, nanomedicinos) mokslo tiriamuosius darbus.

7

Pedagoginė veikla

DĖSTYMAS VU MEDICINOS FAKULTETO STUDENTAMS

Dėstomieji dalykai

- Medicinos biologijos specialybės magistrantams
 - *Vėžio biologija*
- Medicinos specialybės studentams
 - *Vėžio biologija, profilaktika ir diagnostika*
 - *Klinikinės onkologijos pagrindai*
 - *Vidaus ligų diferencinė diagnostika ir hematologija*
- Slaugos specialybės magistrantams
 - *Onkologija ir slauga*

BAKALAURO IR MAGISTRO DARBAI

Vilniaus universiteto Onkologijos institute bakalauro ir magistro darbus atliko įvairių specialybių studentai.

VILNIAUS UNIVERSITETO MEDICINOS FAKULTETAS

Visuomenės sveikatos specialybė

Apgintas magistro darbas:

- I. Girkontaitė *Gimdos kūno vėžio pooperacinės spindulinės terapijos gamma-neutronų šaltiniu efektyvumo tyrimas*. Vadovas – dr. V. Atkočius

Ruošiami magistro darbai:

- J. Vanagaityė *Moterų plaučių vėžio papilitimas ir jo tendencijos.* Vadovė – dr. I. Kuzmickienė
- I. S. Jakelaitytė *Sergamumo ir mirtingumo nuo odos piktybinių navikų pokyčiai Lietuvoje ir gyventojų žinios apie odos piktybinių navikų rizikos veiksnius.* Vadovė – dr. R. Petrauskaitė Everatt
- V. Šivickaitė *Krūties vėžio epidemiologija Lietuvoje: sergamumo, mirtingumo ir išgyvenamumo įvertinimas.* Vadovė – dr. G. Smailytė

Medicinos biologijos specialybė

Apgintas magistro darbas:

- A. Girulytė *Mikrosatelitinio nestabilumo ir matrikso metaloproteinazių polimorfizmo analizė sergančiųjų vėžiu navikuose ir kraujyje.* Vadovės – prof. dr. J. Didžiapetrienė, jaunesnioji mokslo darbuotoja D. Stančiūtė

Ruošiamas magistro darbas:

- L. Medelytė *Endotoksinui specifiniai antikūnai prognozuojant chirurgiškai gydomų kolorektalinių ligų baigtis.* Vadovė – dr. V. Pašukonienė

Slaugos specialybė

Ruošiamas magistro darbas:

- J. Jarmak *Pacientų, sergančių plaučių vėžiu, gyvenimo kokybės ir priežiūros tyrimai.* Vadovas – prof. dr. S. Cicėnas

GAMTOS MOKSLŲ FAKULTETAS

Biologijos specialybė

Ruošiami bakalauro darbai:

- S. Armalytė *ŽPV E2 geno iškritos reikšmė gimdos kaklelio vėžiui ir iki-vėžiniams pokyčiams formuotis.* Vadovė – dr. Ž. Gudlevičienė
- G. Matkevičiūtė *Žmogaus papilomos viruso vaidmuo formuojantis iki-vėžiniams gimdos kaklelio pokyčiams.* Vadovė – dr. Ž. Gudlevičienė

Biofizikos specialybė

Ruošiamas bakalauro darbas:

- ❑ K. Vasiliauskaitė *Ląstelių jautrumo spindulinei terapijai modelio kūrimas naudojant in vitro tyrimus.* Vadovas – dr. K. Sužiedėlis

Genetikos specialybė

Apgintas magistro darbas:

- ❑ M. Rudgalvytė *Genetinių pokyčių, sąlygojamų ŽPV ir spindulinės terapijos, dinamika vėžinėse ląstelėse.* Vadovas – dr. K. Sužiedėlis

CHEMIJOS FAKULTETAS

Biochemijos specialybė

Apgintas bakalauro darbas:

- ❑ J. Kamarauskaitė *Lipazių katalizuojamų triacilglicerolių hidrolizės ir peresterinimo reakcijų tyrimas.* Vadovė – dr. B. Surinėnaitė

FIZIKOS FAKULTETAS

Fizikos specialybė

Apgintas bakalauro darbas:

- ❑ I. Janutytė *CdTe kvantinių taškų stabilumo vandeninėse terpėse tyrimai.* Vadovas – prof. habil. dr. R. Rotomskis

Biofizikos specialybė

Ruošiami magistro darbai:

- ❑ R. Masilionis *KT stabilumas biologinėje terpėje in vitro.* Vadovas – prof. habil. dr. S. Bagdonas, konsultantas – prof. habil. dr. R. Rotomskis
- ❑ V. Kulvietis *CdTe kvantinių taškų pasiskirstymas pelės organizme.* Vadovas – prof. habil. dr. R. Rotomskis

REZIDENTŪROS STUDIJOS

VU Onkologijos institute rengiami radioterapinės bei chemoterapinės onkologijos specialistai. 2008 m. mokėsi 12 šių specialybų rezidentų bei 56 kitų specialybų rezidentai (chirurgijos ir terapijos profilio programose).

Radioterapinė onkologija

(koordinatorius – prof. habil. dr. K. P. Valuckas)

Pirmujų metų rezidentai:

- V. Garbauskaitė
- Š. Liukpetrytė

Antrujų metų rezidentai:

- E. Šileika

Trečiujų metų rezidentai:

- J. Gečas
- A. Karklelytė

Chemoterapinė onkologija

(koordinatorė – prof. dr. J. Didžiapetrienė)

Pirmujų metų rezidentai:

- K. Andrėkutė-Aleksiejienė
- D. Diglys
- V. Mikutaitė

Antrujų metų rezidentai:

- J. Suslavičiūtė

Trečiujų metų rezidentai:

- N. Lachej-Mikerovienė
- L. Steponavičienė

Ketvirtujų metų rezidentai:

- M. Drobnienė

DOKTORANTŪROS STUDIJOS

VU Onkologijos institute vykdomos Biomedicinos mokslo srities, Medicinos krypties (B 07), Citologijos, onkologijos, kancerologijos šakos (B200) doktorantūros studijos.

Jų tikslas – parengti Medicinos krypties (B07), Citologijos, onkologijos, kancerologijos (B200) šakos daktarus, turinčius ne tik onkologijos, bet ir gretimų šakų (molekulinės biologijos, genetikos, medicininės fizikos ir kt.) teorinių žinių bei gebančius atlikti šiandieninio lygio mokslo tiriamuosius darbus ir pritaikyti gautus rezultatus gydant sergančiuosius piktybiniais navikais.

Doktorantūros studijų programų struktūra

Studijų dalyko sandas (programa)	Studijų būdas			
	paskaitos	konsultacijos	individualios studijos	seminarai
	kreditai (valandų sk.)	kreditai (valandų sk.)	kreditai (valandų sk.)	kreditai (valandų sk.)
Vėžio profilaktika (dr. S. Uleckienė)	0,5 (20 val.)	1,5 (60 val.)	1 (40 val.)	1 (40 val.)
Navikų etiologija, patogene- zė ir patologijos pagrindai (prof. dr. J. Didžiapetrienė)	1 (40 val.)	1 (40 val.)	2 (80 val.)	1 (40 val.)
Vėžio biologija ir vėžio medikamentinės terapijos molekuliniai taikiniai (dr. E. Aleknavičius)	1 (40 val.)	1,5 (60 val.)	2 (80 val.)	0,5 (20 val.)
Vėžio radiobiologija ir radioterapija (prof. habil. dr. K. P. Valuckas)	1 (40 val.)	1 (40 val.)	2 (80 val.)	1 (40 val.)

Eksternu parengta ir 2008 m. apginta 1 daktaro disertacija (Konsultacinės pa-
galbos ir diagnostikos klinika). Institute yra 8 dieniniai doktorantai.

Pirmųjų metų doktorantai ir jų vykdomi darbai:

- V. Rudaitis Radiologinių ir molekulinių veiksnių prognozinės reikšmės,
gydant gimdos kaklelio vėžį intraarterinės neoadjuvantinės chemoterapijos ir radikalios operacijos deriniu, tyrimas (vadovas – prof. habil. dr. K. P. Valuckas)
- I. Vaišnorienė Apgamų displazijos lygio įvertinimas optiniais metodais (vadovė – prof. dr. J. Didžiapetrienė, konsultantas – prof. habil. dr. R. Rotomskis)

Antrųjų metų doktorantai ir jų vykdomi darbai:

- ❑ L. Daukantienė *Prognozinių ir prediktyvinių faktorių tyrimai gydant vie- tiškai išplitusį gimdos kaklelio vėžį chemoterapijos ir radioterapijos de- riniu* (vadovas – prof. habil. dr. K. P. Valuckas)
- ❑ A. Laurinavičienė *Genetinių ir epigenetinių krūties ir kitų organų vėžio žy- menų vertė nustatant ligos gydymo eigos ypatumus* (vadovė – dr. S. Jar- malaitė)

Trečiųjų metų doktorantai ir jų vykdomi darbai:

- ❑ J. Liutkevičiūtė Navickienė *Odos ir gleivinių navikų fotodinaminė diag- nostika* (vadovė – prof. habil. dr. L. Griciūtė)
- ❑ D. Norkus *Neišplitusio priešinės liaukos vėžio hipofrakcinio spindulinio gydymo efektyvumo ir saugumo įvertinimas* (vadovas – prof. habil. dr. K. P. Valuckas)

Ketvirtųjų metų doktorantai ir jų vykdomi darbai:

- ❑ M. Trakumas *Piktybinių navikų kepenyse radijo dažnio termoabliacijos ankstyvo vertinimo palyginamasis tyrimas* (vadovas – habil. dr. E. Stra- tilatovas)
- ❑ V. Sidorovas *Odos melanomos imunologinių, prognozinių ir prediktyvi- nių faktorių tyrimas* (vadovas – dr. D. Characiejus)

Doktorantai turi galimybę mokslo tiriamosios veiklos dalį atlikti VU Gamtos mokslų bei Fizikos fakultetuose.

PROFESINĖS KVALIFIKACIJOS TOBULINIMAS

Gydytojų tobulinimosi kursai

13 ciklų
Iš viso 324 val.

Teorija 108 val.

Praktika 216 val.

- Vizualizacijos metodai onkologijoje (x2) – dr. R. Grigienė
- Krūtų ligų radiologinė diagnostika – dr. R. Grigienė
- Intervencinė echoskopija: nauji minimaliai invazyvūs navikų gydymo metodai – dr. A. Ulys
- Ikinavikinės krūtų ligos ir krūtų vėžys: profilaktika, diagnostika, šiuolaikinės gydymo tendencijos – habil. dr. V. Ostapenko
- Ikinavikinės priešinės liaukos ligos ir priešinės liaukos vėžys: profilaktika, diagnostikos ir gydymo aktualijos – dr. A. Ulys
- Plaučių vėžys: profilaktika, diagnostika ir naujos gydymo tendencijos – prof. dr. S. Cicėnas
- Kolorektalinis vėžys: profilaktika, diagnostika ir naujos gydymo tendencijos – prof. dr. N. E. Samalavičius
- Gimdos kaklelio ikinavikinės ligos ir gimdos kaklelio vėžys: profilaktikos galimybės, diagnostika ir gydymas – dr. S. Petraitis
- Bendroji onkologija – prof. habil. dr. K. P. Valuckas
- Piktybinių navikų spindulinės ir medikamentinės terapijos pagrindai (x2) – dr. E. Aleknavičius
- Vėžio profilaktika – prof. dr. J. Didžiapetrienė

Tobulinimosi kursuose dalyvavo 58 įvairių specialybių gydytojai.

8

Svarbiausieji moksliniai renginiai

MOKSLINĖS PRAKTINĖS KONFERENCIOS

- **Šiuolaikinio tiesiosios žarnos vėžio chirurginio gydymo prieštaros (seminaras).** Vilnius, 2008 01 25

Prof. S. M. Goldbergas (JAV) savo paskaitoje išsamiai apžvelgė kolorektalino vėžio diagnostikos bei gydymo problematiką. Analizavo ir lyginė jvairių diagnostikos metodų informatyvumą bei tikslumą, aptarė gydymo strategijų rezultatus, daug dėmesio skyrė tyrimo būdų ekonominiam įvertinimui.

- **Kai kurie psichosocialiniai ir klinikiniai onkologijos aspektai.** Vilnius, 2008 02 08

Konferencijoje dalyvavo jvairių sričių specialistai – slaugytojos, socialiniai darbuotojai, psichologai bei psichoterapeutai. Pranešėjai pažymėjo, kad deramas dėmesys gali tiesiogiai daryti įtaką onkologinių pacientų gyvenimo kokybei. Konferencijoje perskaitytų pranešimų tematika leido plačiau pažvelgti į kompleksinį onkologinių ligų gydymą.

□ **Inkstų ir kepenų navikų gydymo aspektai.** Vilnius, 2008 03 19

Konferencija buvo skirta įvairių specialybių gydytojams. Joje aptarti inkstų ir kepenų navikų šiuolaikiniai gydymo būdai ir naujovės.

□ **Šeštasis Lietuvos koloproktologų draugijos suvažiavimas. Universiteto kolorektalinių chirurgų tarptautinės draugijos vidinė sesija.** Vilnius, 2008 04 24–25

Suvažiavime aptarti aktualūs kolorektalino vėžio gydymo ir diagnostikos klausimai, apžvelgtos diagnostikos procedūrų optimizavimo galimybės, nagrinėti storošios žarnos pažeidimų, sergant įvairiomis ligomis, atvejai.

□ **Biomedicininės fizikos ir nanofotonikos mokslo ir studijų centras (seminaras).** Vilnius, 2008 04 29

Seminaras buvo skirtas ES struktūrinių fondų remiamuo projekto Medicinos fizikinių technologijų ir nanofotonikos mokslo ir studijų centras pagal Lietuvos

2004–2006 m. BPD 1 prioriteto 5 priemonę (2006–2008) rezultatams aptarti. Kalbėta apie Mokslinių tyrimų centre kuriamą tarpdisciplininį medicinos fizikinių technologijų ir nanofotonikos mokslo ir studijų centrą.

□ **Šiuolaikiniai krūties vėžio gydymo aspektai. Lietuvos senologijos draugijos kasmetinė konferencija.** Vilnius, 2008 05 16

Konferencijoje dalyvavo garsūs profesoriai iš Švedijos, Šveicarijos, Izraelio. Svečiai perskaitė pranešimus apie daugiaprofilinio krūties vėžio gydymo pri-valumus, krūties rekonstrukcijos indikacijas ir kontraindikacijas, ankstyvojo krūties vėžio gydymo ypatumus ir kt.

□ **Nauji metodai ir naujos technologijos biomedicinaje (tarptautinė konferencija).** Vilnius 2008 05 22–24

Renginys skirtas projekto *Medicinos fizikos ir nanofotonikos aukštųjų studijų realizacija, įgyvendinamo pagal 2004–2006 m. BPD 2.5 priemonę Žmogiškųjų išteklių kokybės gerinimas mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje ir remiamo ES struktūrinių fondų*, rezultatams aptarti. Konferencijoje buvo kalbama apie biome-

dicinos ir biomedicininės fizikos mokslų ir studijų situaciją Lietuvoje, apžvelgti moderniomis nanotechnologijomis pagrįsti metodai, skirti įvairioms ligoms diagnozuoti ir gydyti.

- *Krūtinės onkologinių ligų gydymo naujovės po 2007 m. pasaulinio plaučių vėžio kongreso (WCLC) ir 2008 m. Amerikos klinikinės onkologijos draugijos (ASCO) konferencijos. III Nemuno šalių Euroregiono konferencija. Vilnius, 2008 06 20–21*

Apie 100 krūtinės onkologų iš Nemuno regiono šalių – Lietuvos, Lenkijos, Baltarusijos, Rusijos, Vokietijos – aptarė naujausias vėžio gydymo rekomendacijas, plaučių vėžio diagnostikos galimybes įvairose šalyse.

□ **Šiuolaikiniai vėžio tyrimo metodai (tarptautiniai mokymo kursai).** Vilnius, 2008 06 26–28

Specialistai iš Makso Planko molekulinės genetikos instituto, Edinburgo bei Amsterdamo universitetų Vėžio tyrimų centrų, Ispanijos nacionalinio vėžio tyrimų centro ir VUOI skaitė paskaitas ir vedė praktinius mokymus. Praktinių mokymų metu kursų klausytojai (iš įvairių Lietuvos mokslo ir mokymo įstaigų) turėjo galimybę stebeti DNR mikrogardelės gamybos procedūras, susipažinti su duomenų, gautų naudojant šią technologiją, analizės metodais. Akcentuota bioinformatikos specialistų dalyvavimo šiuolaikiniuose vėžio tyrimuose svarba.

□ **Bazinė radiobiologija. IV Tarptautinė Baltijos šalių radioterapeutų mokslinė praktinė konferencija.** Palanga, 2008 10 24

Konferencija buvo skirta radioterapijos, chemoterapijos, radiologijos specjalybės gydytojams, medicinos fizikams. Joje aptarti aktualūs radiobiologijos klausimai.

VILNIAUS UNIVERSITETO ONKOLOGIJOS INSTITUTO KOMUNIKACIJA

Lietuvoje

- Spauda – 123 publikacijos
- Radijas ir televizija – 26 laidos
- Elektroninė žiniasklaida – 32 publikacijos
- Instituto laikraštis *Onkologo puslapiai* – 4 Nr.
- Viešosios akcijos – 5

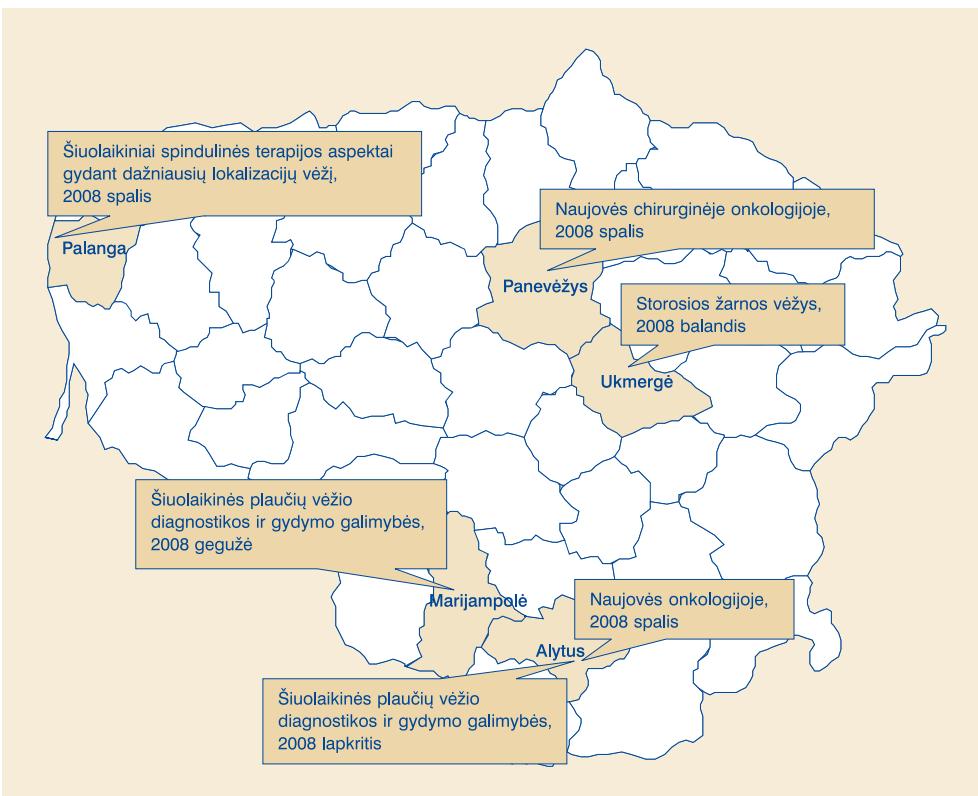
Tarptautiniu lygiu

- ☐ Instituto veikla išsamiai nušviesta Europos žinyne PUBLIC SERVICE Review: EU, 2008, Issue 15,16.

☐ Onkologijos žinių sklaida (mokslinės praktinės konferencijos)

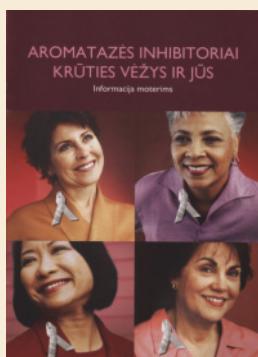
Instituto darbuotojai skaitė pranešimus įvairiose Lietuvos apskrityse.

9

Vėžio kontrolė ir profilaktika

- Vykdoma sisteminga piktybinių navikų registracija
- Pradėta naudoti elektroninė forma *Pranešimas apie pirmą kartą nustatyta piktybinį naviką*
- Sukurta ir įdiegta nauja hospitalinė informacinė sistema
- Aktyviai vykdomos akcijos, skatinančios krūties vėžio profilaktiką
- Bendradarbiaujama vykdant projektą *Nedelsk* (iniciatorė – verslininkė A. Zuokienė)
- Dalyvaujama darbo grupių, susijusių su vėžio prevencinių programų įgyvendinimu VUOI, veikloje
- Organizuoti išvažiuojamieji renginiai visuomenei vėžio profilaktikos tema
- Nuolat skleidžiama informacija apie onkologines ligas Instituto internečinėje svetainėje, 2 kartus per mėnesį vyksta *Paciente mokyklos* užsiėmimai
- Parengti ir išleisti 3 nauji leidiniai pacientams apie įvairių lokalizacijų vėžį ir 1 lankstinukas visuomenei apie gimdos kaklelio ir krūties vėžio prevencijos programas

10

Klinikinė veikla

KONSULTACINĖS PAGALBOS IR DIAGNOSTIKOS KLINIKA

Profilaktinių programų vykdymas VUOI

	2006 m.	2007 m.	2008 m.
Mamogramos (pacientų skaičius)	2 112	5 393	4 778
Priešinės liaukos biopsijos (pacientų skaičius)	524	793	717

Dienos chirurgijos stacionaro poskyryje atliktos operacijos

Chirurgija (lygiai)	Pacientų skaičius (%)		
	2006 m.	2007 m.	2008 m.
Chirurgija I	11 (0,9%)	76 (2,5%)	1 265 (36,6%)
Chirurgija II	576 (48,2%)	1 443 (47,5%)	1 888 (54,6%)
Chirurgija III	159 (13,3%)	218 (7,2%)	93 (2,7%)
Chirurgija IV	449 (37,5%)	1 296 (42,6%)	213 (6,2%)
Chirurgija VIII	1 (0,08%)	8 (0,3%)	0 (0%)
Iš viso:	1 196	3 041	3 459

APSILANKYMAI KONSULTACINĖJE POLIKLINIKOJE

	2006 m.	%	2007 m.	%	2008 m.	%
Iš viso:	94 762		105 482		105 808	
Konsultacijos	54 475	57,5	61 841	58,6	59 510	56,2
Pirmą kartą apsilankę pacientai	17 479	18,5	17 923	17,0	17 589	16,6
Onkologiniai pacientai	65 750	69,4	68 475	65,0	70 603	66,7
Neonkologiniai pacientai	28 811	30,4	32 785	31,1	30 729	29,0
Nauji onkologiniai atvejai	4 766	5,0	4 971	4,7	4 476	4,2
Hospitalizuoti pacientai	8 306	8,8	10 528	10,0	12 304	11,6
Reabilitacijai siustyti pacientai	456	0,5	383	0,4	174	0,2
Apsilankymai/konsultacijos	1,7/1		1,7/1		1,8/1	

SLAUGOS BEI DIAGNOSTIKOS SPECIALISTŲ VEIKLA

- Paruošti slaugos kokybės vadybos sistemos dokumentai: 204 metodiniai nurodymai, 37 procedūrų aprašai
- Patvirtinta VUOI slaugos kontrolės vykdytojų etikos taisyklės ir slaugos kontrolės metodika
- Surengti 2 seminarai ir 1 mokslinė praktinė konferencija

Slaugos specialistų mokymas

Slaugos specialistų tobulinimosi kursai
4 ciklai:

Chemoterapija – 2
Vėžiu sergančio paciento slaugymas
Moterų ikivežinių ligų atranka

Teorija 148 val.

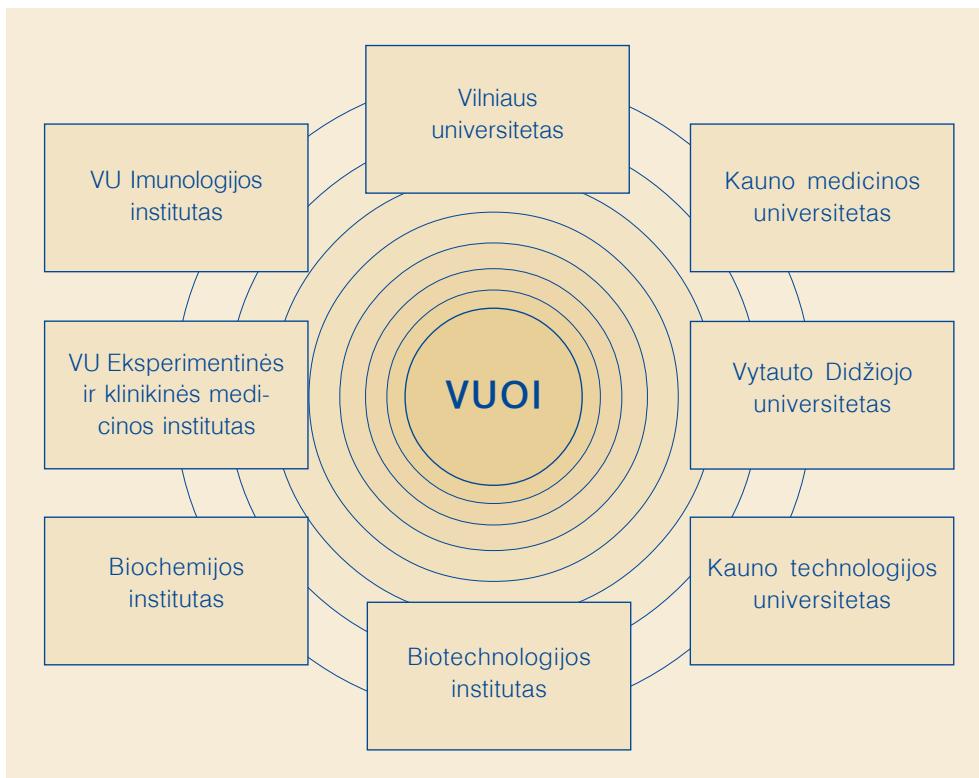
Praktika 28 val.

Iš viso tobulinosi 90 slaugos specialistų.

11

Bendradarbiavimas

BENDRADARBIAVIMAS SU LIETUVOS MOKSLO IR STUDIJŲ INSTITUCIJOMIS

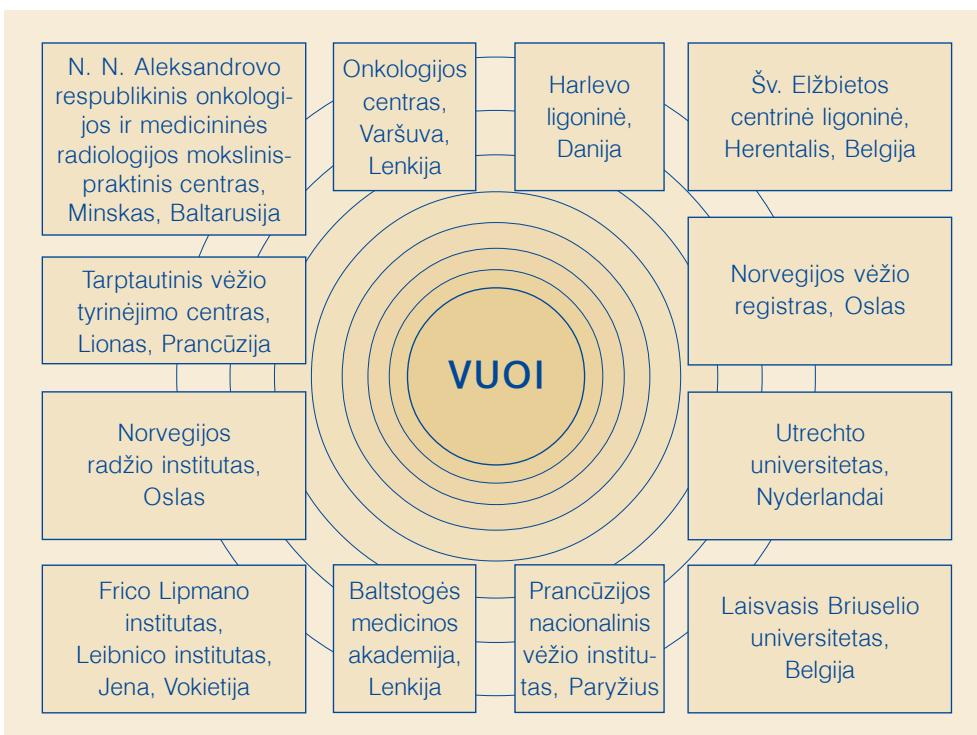
BENDRADARBIAVIMAS SU VILNIAUS UNIVERSITETU

Vilniaus universiteto fakultetai

- MEDICINOS FAKULTETAS
 - Fiziologijos, biochemijos ir laboratorinės medicinos katedra
 - Vidaus ligų, šeimų medicinos ir onkologijos klinika

- Reabilitacijos, sporto medicinos ir slaugos institutas
- Visuomenės sveikatos institutas
- GAMTOS MOKSLŲ FAKULTETAS
 - Botanikos ir genetikos katedra
 - Biochemijos ir biofizikos katedra
- FIZIKOS FAKULTETAS
 - Kvantinės elektronikos katedra
- FILOSOFIJOS FAKULTETAS
 - Socialinio darbo katedra

BENDRADARBIAVIMAS SU UŽSIENIO MOKSLO IR STUDIJŲ INSTITUCIJOMIS

VILNIAUS UNIVERSITETO ONKOLOGIJOS INSTITUTAS YRA EUROPOS VĖŽIO INSTITUTŲ ORGANIZACIJOS (OECI) NARYS

12

Mokslo darbuotojai – mokslinių žurnalų redakcijų kolegijos ar tarybos nariai

Instituto mokslo darbuotojai yra redakcijų kolegijos ar tarybos nariai šių mokslinių Lietuvos ir tarptautinių žurnalų:

- *Medicina*
 - prof. habil. dr. K. P. Valuckas
- *Acta medica Lituanica*
 - prof. habil. dr. K. P. Valuckas
 - dr. R. Briedienė
- *Medicinos teorija ir praktika*
 - prof. habil. dr. L. Griciūtė
 - dr. (habil. proc.) E. Stratilatovas
- *Sveikatos mokslai*
 - prof. habil. dr. K. P. Valuckas
 - prof. dr. J. Didžiapetrienė
- *Laboratorinė medicina*
 - dr. D. Characiejus
- *Lietuvos chirurgija*
 - habil. dr. J. Kurtinaitis
 - prof. dr. S. Cicėnas
 - prof. dr. N. E. Samalavičius
 - dr. P. Elsakov
- *Visuomenės sveikata*
 - prof. habil. dr. L. Griciūtė
 - dr. R. Petrauskaitė-Everatt
- *Akušerijos ir ginekologijos ultragarsinė diagnostika*
 - dr. A. Ulys
- *Internistas*
 - prof. habil. dr. L. Griciūtė
- *Onkologija (Internisto priedas)*
 - prof. habil. dr. K. P. Valuckas
 - dr. S. R. Letautienė
 - gyd. B. Aleknavičienė

- *BMC World Cancer*
 - dr. R. Grigienė
- *Voprosy onkologii (Rusija)*
 - prof. habil. dr. L. Griciūtė
 - prof. habil. dr. M. Stukonis
- *Problemy tuberkulioza i boleznej legkich (Rusija)*
 - habil. dr. V. Vencevičius
- *Journal of Contemporary Brachytherapy (Lenkija)*
 - dr. V. Atkočius
 - dr. E. Janulionis
- *Journal of the International Hereditary Cancer in Clinical Practice (Lenkija)*
 - dr. P. Elsakov

13 Užsakomieji tyrimai/sutartys

VU Onkologijos institutas vykdė naujų vaistinių preparatų 34 klinikinius tyrimus. Už užsakomujų klinikinių tyrimų koordinavimą ir kuravimą atsakingas dr. (habil. proc.) E. Stratilatovas, tyrimams vadovauja 14 tyrėjų.

14 Finansinė veikla

Vilniaus universiteto Onkologijos instituto pajamos ir išlaidos 2008 m.

Finansavimo šaltiniai (pajamos)	Suma (tūkst. Lt)
1. Valstybės biudžeto lėšos	7797,6
2. Valstybinio mokslo ir studijų fondo lėšos	301,7
3. Kitų institucijų ir įstaigų lėšos	16687,8
4. Užsakovų lėšos (teritorinių ligonių kasų lėšos ir kt.)	58648,4
5. Kompensuoti nuompinigiai	64,8
6. Paramos lėšos	1793,9
7. Finansavimas iš ES struktūrinių fondų	7919,4
IŠ VISO PAJAMŲ	93213,6

Išlaidos	Kasinės išlaidos (tūkst. Lt)		
	Valstybės biudžeto lėšos	Kitos lėšos	Iš viso
1. Išlaidos:			
Darbo užmokestis	1720,4	28287,2	30007,6
Socialinio draudimo įnašai	533,0	8763,5	9296,5
Kitos išlaidos, prekėms ir paslaugoms	1313,5	39761,0	41074,5
IŠ VISO	3566,9	76811,7	80378,6

Lentelės tėsinys

Išlaidos	Kasinės išlaidos (tūkst. Lt)		
	Valstybės biudžeto lėšos	Kitos lėšos	Iš viso
2. Išlaidos turtui įsigyti:			
Valstybės kapitalo investicijų projektai	3973,0	0,0	3973,0
ES struktūriniai fondai	129,7	2464,9	2594,6
Kitų institucijų ir įstaigų išlaidos turtui įsigyti	0,0	2503,0	2503,0
Paramos lėšos	0,0	1127,2	1127,2
Kitas ilgalaikis turtas	128,0	2509,2	2637,2
IŠ VISO	4230,7	8604,3	12835,0
IŠ VISO IŠLAIÐU	7797,6	85416,0	93213,6

15

Mokslo darbų sąrašas

VADOVĖLIAI, MOKOMOSIOS KNYGOS (pateikta 13–15 psl.)

STRAIPSNIAI LEIDINIUOSE, IRAŠYTUOSE Į MOKSLINĖS INFORMACIJOS INSTITUTO (ISI) SĄRAŠĄ

1. Bagdonas S., Zurauskas E., Streckyte G., Rotomskis R. Spectroscopic studies of the human heart conduction system *ex vivo*: implication for optical visualization. *J Photochem Photobiol B*, 2008; 92(2):128–134.
2. Characiejus D., Pasukoniene V., Jonusauskaitė R., Kazlauskaitė N., Aleknavicius E., Mauricas M., Den Otter W. Peripheral blood CD8highCD57+ lymphocyte levels may predict outcome in melanoma patients with adjuvant interferon- α . *Anticancer Research*, 2008; 28: 1139–1142.
3. Cicėnas S., Vencevičius V., Bagajevas A. Piktybinių pleuros ligų diagnostika ir gydymas. *Medicina*, 2008; 44 (12): 929–935.
4. Držienė Ž., Jakutienė E., Stakišaitis D., Pundzienė B., Sveikata A. Su lytimi susijusio sveikų paauglių cirkadinio arterinio kraujospūdžio ypatybės. *Medicina*, 2008; 44 (10): 768–774.
5. Evrard A. S., Kesminiene A., Ivanov V. K., Malakhova, I. V., Kurtinaitis J., Stengrevics A., Tekkel M., Krjuchkov V. P., Maceika E., Cardis E. Leukaemia and non-Hodgkin lymphoma risk among Chernobyl liquidators. *Bulletin Du Cancer*, 2008; 95:S51–S52.
6. Fervers B., Remy-Stockinger M., Mazeau-Woynar V., Otter R., Liberati A., Littlejohns P., Qureshi S., Vlaien J., Characiejus D., Corbacho B., Hermosilla T., Kersten S., Kulig M., Leshem B., Levine N., Ballini L., Middleton C., Mlika-Cabane N., Paquet L., Podmaniczki E., Ramaekers D., Robinson E., Sanchez E., Philip T. CoCanCPG. Coordination of cancer clinical practice in Europe. *Tumori*, 2008; 94 (2) : 154–159. Proceedings Paper. [Organisation-of European-Cancer-Institutes Scientific Week]. Genoa. Italy.
7. Gondos A., Bray F., Brewster D. H., Coebergh J. W., Hakulinen T., Janssen-Heijnen M. L., Kurtinaitis J., Brenner H.; The EUNICE Survival Working Group. Recent trends in cancer survival across Europe between 2000 and 2004: A model-based period analysis from 12 cancer registries. *Eur J Cancer*, 2008; 44(10): 1463–1475.

8. Griskevicius L., Stulpinas R., Vengalyte I., Saulyte-Trakymiene S., Mickys U., Pranys D., Kurtinaitis J., Jurgutis M. Favorable outcome with chemo-immunotherapy in Burkitt lymphoma and leukemia. Leukemia Research, 2008.
9. Jarmalaite S., Jankevicius F., Kurgonaite K., Suziedelis K., Mutanen P., Husgafvel-Pursiainen K. Promoter hypermethylation in tumour suppressor genes shows association with stage, grade and invasiveness of bladder cancer. Oncology, 2008; 75(3-4): 145–151.
10. Karabanovas V., Zakarevicius E., Sukackaite A., Streckyte G., Rotomskis R. Examination of the stability of hydrophobic (CdSe)ZnS quantum dots in the digestive tract of rats. Photochem Photobiol Sci, 2008; 7: 725–729.
11. Kesminienė A., Evrard A. S., Ivanov V. I., Malakhova V., Kurtinaitis J., Stengrevics, Tekkel M., Anspaugh L. R., Bauville A., Chekin S., Chumak V. V., Drozdovitch V., Gapanovich V., Golovanov I., Hubert P., Illichev S. V., Khait S. E., Kryuchkov V. P., Maceika E., Maksyoutov M., Mirkhaidarov A. K., Polyakov S., Shchukina N., Tenet V., Tserakhovich I., Tsyalko A., Tukov A. R., Cardis E. Risk of hematological malignancies among Chernobyl liquidators. Radiat Res, 2008; 170: 721–735.
12. Liutkeviciute-Navickiene J., Mordas A., Rutkovskiene L., Blozneliute-Plesniene L. Skin and mucosal fluorescence diagnosis with different light sources. Eur J Dermatol, 2008; 19(2): 1–6.
13. Mišeikyté-Kaubrienė E., Trakymas M., Ulys A. Cystic lymph node metastasis in papillary thyroid carcinoma. Medicina, 2008; 44 (6): 455–459.
14. Mišeikyté-Kaubrienė E., Ulys A., Trakymas M. Piktybinės ligos dažnumas jtariamo vėžio (*suspicio*) citologinėje grupėje (nepalpuojamų skydliaukės mazgų ultragarsu kontroliuoja aspiracine biopsija plona adata). Medicina, 2008; 44 (3): 189–194.
15. Ramanavicius A., Karabanovas V., Ramanaviciene A., Rotomskis R. Stabilization of (CdSe)ZnS quantum dots with polypyrrole formed by UV/VIS irradiation initiated polymerization. Journal of Nanoscience and Nanotechnology, 2008; 8: 1–7.
16. Rotomskis R. Optical biopsy of cancer: nanotechnological aspects. Tumor, 2008; 94(2): 200–205.
17. Samerdokiene V., Atkocius V., Kurtinaitis J., Valuckas K. P. Occupational exposure of medical radiation workers in Lithuania, 1950-2003. Radiat Prot Dosimetry, 2008; 130(2): 239–243.
18. Smailyte G., Kurtinaitis J. Cancer mortality differences among urban and rural residents in Lithuania. BMC Public Health, 2008; 8: 56.
19. Ščėsnaitė A., Gudlevičienė Ž., Jarmalaite S. Promoter hypermethylation of tumour suppressor genes in tumour cells from patients with head and neck cancer. Biologija, 2008; 54(3): 161–166.
20. Uleckienė S., Didžiapetrienė J., Griciūtė L., Urbelienė J., Kasiulevičius V., Šapoka V. Dažniausiai vėžio lokalizacijų rizikos veiksnių. Medicina, 2008; 44 (12): 989–995.

STRAIPSNIAI KITUOSE RECENZUOJAMUOSE TARPTAUTINUOSE PERIODINUOSE LEIDINIUOSE

1. Bulotiene G., Veseliunas J., Ostapenko V., Furmonavicius T. Women with breast cancer: relationships between social factors involving anxiety and depression. *Archives of Psychiatry and Psychotherapy*, 2008, 4: 57–62.
2. Kaškelytė D., Čiburys A., Bagdonas S., Streckytė G., Rotomskis R., Bagdonas R. Fiber-optics based laser system for 2-D fluorescence detection and optical biopsy. *Proceedings of International Conference “Medical Physics 2008”*, 2008; 12–14.
3. Kulvietis V., Janutytė I., Bagdonas S., Karabanovas V., Rotomskis R. Effect of medium pH on stability of quantum dots: spectroscopic study and biological implications. *Proceedings of International Conference “Medical Physics 2008”*, 2008; 15–18.
4. Poderys V., Jašinskas V., Žemaitienė R., Rotomskis R. Artificial intraocular lenses surface investigation by atomic force microscope. *Proceedings of International Conference “Medical Physics 2008”*, 2008; 22–26.
5. Samalavicius N. E., Kilius A., Valuckas K. P., Burneckis A., Norkus D., Meckovski A. Management of bleeding in post radiation proctitis: a case report. *Bombay Hospital Journal*, 2008; 50(3): 355–357.

STRAIPSNIAI LIETUVOS RECENZUOJAMUOSE PERIODINUOSE MOKSLO LEIDINIUOSE, ĮTRAUKTUOSE Į TARPTAUTINES DUOMENŲ BAZES

1. Baranauskas Z., Aleknavičius E., Burneckis A., Steponavičienė R. Efficiency of strontium-89 for the palliation of painful bone metastases in prostate cancer. *Acta medica Lituanica*, 2008; 15(2): 113–117.
2. Briedienė R. Peculiarities of non-small cell lung cancer local extension radiological assessment. *Acta medica Lituanica*, 2008; 15(2): 118–124.
3. Cicėnas S. Advanced non-small cell lung cancer treatment: cetuximab treatment in a randomized phase II/III trial in combination with gemcitabine or docetaxel or with carboplatin/gemcitabine (GemTax IV). A preliminary feasibility report on the first data. *Acta medica Lituanica*, 2008; 15(4): 199–205.
4. Cicėnas S., Vencevičius V. Chronic necrotizing pulmonary aspergillosis in emphysematous bullae. *Acta medica Lituanica*, 2008; 15(3): 177–180.
5. Domža G., Gudlevičienė Ž., Kazbarienė B., Didžiapetrienė J. Gimdos kaklelio intraepitelinių pokyčių, atsiradusių dėl žmogaus papilomos viruso poveikio, progresavimo rizikos įvertinimas. *Medicinos teorija ir praktika*, 2008; 14(4): 346–351.

6. Elsakov P., Kurtinaitis J., Popovaitė E., Meškauskas R., Griniūtė R., Jur-gutis M., Griskevičius L. Impact of surgery and adjuvant chemotherapy versus chemotherapy alone on the survival of patients with primary ga-striic diffuse large B-cell lymphoma: a retrospective study. *Acta medica Lituanica*, 2008; 15(2): 109–112.
7. Griciūtė L. Kancerogenezę ir piktybinių navikų plėtotę modifikuojantieji veiksnių (literatūros apžvalga). *Sveikatos mokslai*, 2008; 5: 1898–1902.
8. Jackevičius A., Cicėnas S., Vencevičius V., Krasauskas A., Pipirienė-Žel-vienė T. Chemoterapijos vaidmuo taikant sudėtinį nesmulkiastelinio plau-čių vėžio gydymą. *Laboratorinė medicina*, 2008; 2(38): 67–71.
9. Jackevičius A., Ostapenko V., Meškauskas R., Bružas S., Mudėnas A., Sabonis J. Rare malignant tumours of the breast. *Acta medica Lituanica*, 2008; 15(2): 130–134.
10. Janavičius R., Characiejus D., Eidukevičius R., Kazlauskaitė N., Pašu-konienė V., Mauricas M. The effect of high dose cyclophosphamide pre-treatment on circulating regulatory T cells and tumour growth in murine DBA/2-SL2 lymphoma model. *Acta medica Lituanica*, 2008; 15(2): 71–75.
11. Kazbarienė B., Prasmickienė G., Krikštaponienė A., Gudlevičienė Ž., Di-džiapetrienė J. Host response to Human papillomavirus in cervical can-cer patients. *Acta medica Lituanica*, 2008; 15(3): 140–144.
12. Kurtinaitis J. Chirurgija ir moksliniai tyrimai. *Lietuvos chirurgija*, 2008; 6(1): 9–10.
13. Kurtinaitis J., Porvaneckas N., Kvedaras G. Pirminis endoprotezavimas naudojant becementes poryto paviršiaus gūžduobes pacientams, jaunes-niems nei 60 metų. 9–14 metų rezultatai. *Medicinos teorija ir praktika*, 2008; 14(4): 308–313.
14. Letautienė S. R. Nuo ko priklauso plaučių spindulinijų komplikacijų rizi-ka? *Medicinos teorija ir praktika*, 2008; 14(1): 48–54.
15. Letautienė S. R., Grigienė R. Indikacijos pilvo organų radiologinei diag-nostikai. *Medicinos teorija ir praktika*, 2008; 14(4): 340–345.
16. Letautienė S. R., Grigienė R. Rizika susirgti širdies ligomis ir plaučių vė-žiu po krūties vėžio spindulinio gydymo. *Medicinos teorija ir praktika*, 2008; 14(2): 173–179.
17. Milašienė V., Stratilatovas E. Citokinų TGF-β1 ir TNF-α koncentracijų po-kyčiai po operacijos pacientų, sergančių kolorektaliniu vėžiu, kraujyje. *Sveikatos mokslai*, 2008; 5: 1853–1856.
18. Mišeikytė-Kaubrienė E., Ulys A., Šimkutė S., Mačernytė D. Skydliaukės papilinė mikrokarcinoma: klinikinis atvejis ir literatūros apžvalga. *Lietu-vos bendrosios praktikos gydytojas*, 2008; 1: 54–56.
19. Petrauskaitė Everatt R., Smolskienė G., Adamonienė D., Bakienė L., Ka-ziuonienė D., Jankauskas R. Kancerogenų paplitimas Lietuvos dirban-čiųjų darbo aplinkos ore. *Visuomenės sveikata*, 2008; 3(42): 46–56.

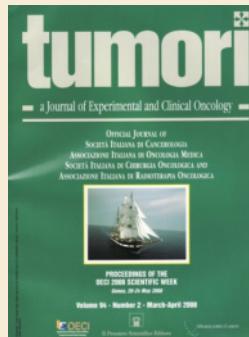
20. Petrauskaitė Everatt R., Smolskienė G., Tossavainen A., Cicėnas S., Jančauskas R. Plaučių vėžiu sergančių ligonių asbesto poveikio darbe ypatumai. Visuomenės sveikata, 2008; 13(40): 6–14.
21. Petrauskaitė Everatt R., Uleckienė S., Didžiapetrienė J. Molekulinė epidemiologija ir vėžys. Sveikatos mokslai, 2008; 5: 1903–1908.
22. Pivoriūnas J., Jurgaitis J., Paškonis M., Juška A., Didžiapetrienė J., Stratilatovas E., Samalavičius N. E. Hepatoceliulinės karcinomas prognostinės sistemos. Lietuvos chirurgija, 2008; 6(3): 189–204.
23. Poškus T., Samalavičius N. E. Vėlyvujų rezultatų po uždarosios hemoroidektomijos įvertinimas. Lietuvos chirurgija, 2008; 6(1): 32–40.
24. Rudinskaitė G., Samalavičius N. E., Tikuišis R. Atvirųjų laparoskopinių kolorektalinių onkologinių operacijų palyginimas. Lietuvos chirurgija, 2008; 6(4): 242–257.
25. Samalavičius N. E. Nauja formalino aplikacijos gydant radiacinį hemoragių proktitą metodika. Lietuvos chirurgija, 2008; 6(1): 72–75.
26. Samalavičius N. E., Rudinskaitė G., Kilius A., Mečkovski A. Laparoskopinė storosios žarnos chirurgija Vilniaus universiteto Onkologijos institute. Lietuvos chirurgija, 2008; 6(4): 265–270.
27. Sidorovas V., Pašukonienė V., Réklaitis J., Sužiedėlis K., Meškauskas R., Characiejus D. Prediktyvinė proliferacijos žymens KI-67 reikšmė gydant interferonu- α neišplitusia melanoma sergančius pacientus. Sveikatos mokslai, 2008; 5: 1866–1869.
28. Smailytė G., Aleknavičienė B. Mamografines patikros potencialus efektyumas mažinant mirtingumą nuo krūties vėžio. Medicinos teorija ir praktika, 2008; 14(3): 266–269.
29. Stančiūtė D., Chvatovič G., Didžiapetrienė J., Sužiedėlis K., Valuckas K. P. Biobanko įkūrimo principai. Sveikatos mokslai, 2008; 5: 1847–1853.
30. Stratilatovas E., Sangaila E. Gerybinių stemplės navikų anastomozės striktūrų gydymas. Lietuvos chirurgija, 2008; 3(3): 205–207.
31. Šepetienė A., Gudlevičienė Ž., Didžiapetrienė J., Drąsutienė G. Kancerogeninės rizikos veiksnių, susijusių su žmogaus papilomos viruso infekcija, įtaka gimdos kaklelio intraepitelinių pokyčių progresavimui. Sveikatos mokslai, 2008; 5: 1912–1917.
32. Tikuišis R., Miliauskas P., Samalavičius N. E., Rudinskaitė G. Epidurinės nejautros poveikis skausmo malšinimui ir žarnyno funkcijos atsitaisybui po gaubtinės ir tiesiosios žarnos rezekcijos. Lietuvos chirurgija, 2008; 6(3): 223–229.
33. Uleckienė S., Characiejus D., Didžiapetrienė J., Lukšienė A. Mokslinių žurnalų svarumo faktorius. Sveikatos mokslai, 2008; 5: 1908–1911.
34. Valuckas K. P., Didžiapetrienė J., Atkočius V., Uleckienė S., Rotomskis R. Nauji metodai ir naujos technologijos biomedicinoje. Medicinos teorija ir praktika, 2008; 14(4): 363–371.
35. Vencevičius V., Cicėnas S. Surgical treatment of pulmonary aspergilloma. Acta medica Lituanica, 2008; 15(2): 125–129.

KITOS PUBLIKACIJOS

1. Aleknavičienė B., Smilštė G. Vėžio registro svarba vėžio kontrolei. Onkologija (žurnalo *Internistas* priedas), 2008; 3: 22–24.
2. Graciūtė L. Dar kartą apie vėžį ir gyvenimo būdą. Onkologija (žurnalo *Internistas* priedas), 2008; 2: 18.
3. Graciūtė L. Paraneoplastiniai sindromai. Onkologija (žurnalo *Internistas* priedas), 2008; 3: 13–15.
4. Gudlevičienė Ž. Vitamino D stoka. klinika, diagnostika, gydymas. Gydymo menas, 2008; (1-2): 45–50.
5. Gudlevičienė Ž. Progresavusios ir (arba) metastazavusios inkstų ląsteilių karcinomos (MILV) pirmos eilės gydymas. Onkologija (žurnalo *Internistas* priedas), 2008; 2: 8–9.
6. Gudlevičienė Ž. Priešinės liaukos vėžio gydymas hormonais. Onkologija (žurnalo *Internistas* priedas), 2008; 2: 29–35.
7. Gudlevičienė Ž. Rūkymas ir vėžio rizika. Onkologija (žurnalo *Internistas* priedas), 2008; 3: 20–21.
8. Gudlevičienė Ž. Ikvėžinės odos būklės, odos vėžys ir jų gydymas. Onkologija (žurnalo *Internistas* priedas), 2008; 3: 25–28.
9. Kazbarienė B. Vitaminai ir vėžys. Onkologija (žurnalo *Internistas* priedas), 2008; 3: 16–17.
10. Lachej-Mikerovienė N., Zarembienė K. Pagrindinės 2008 m. ESMO klinikinių rekomendacijų naujienos, palyginant su 2007-aisiais. Onkologija (žurnalo *Internistas* priedas), 2008; 3: 29–32.
11. Liutkevičiūtė-Navickienė J. Naujienos onkodermatologijoje. Onkologija (žurnalo *Internistas* priedas), 2008; 2: 40–41.
12. Plėšnienė L. Sisteminės enzimų terapijos efektyvumas onkologijoje. Onkologija (žurnalo *Internistas* priedas), 2008; 3: 51–52.
13. Smilštė G. Apie akrilamido kancerogeniškumą. Onkologija (žurnalo *Internistas* priedas), 2008; 3: 15–15.
14. Smilštė G., Aleknavičienė B. Fizinis aktyvumas ir vėžio rizika. Onkologija (žurnalo *Internistas* priedas), 2008; 2: 16–17.
15. Srugis A., Petraitis T., Ulys A. Prostatos vėžys – dažniausia vyrų onkologinė liga. Lietuvos gydytojo žurnalas, 2008; 5/6: 46–49.
16. Steponavičienė L. Pagyvenusių žmonių navikų gydymas: krūties vėžys. Onkologija (žurnalo *Internistas* priedas), 2008; 3: 36–38.
17. Strioga M. Endotoksinui specifiniai natūralūs antikūnai ir jų reikšmė chirurgijoje. Onkologija (žurnalo *Internistas* priedas), 2008; 3: 41–44.
18. Uleckienė S., Didžiapetrienė J., Valuckas K. P. Pasaulinis UICC (Tarpautinės kovos su vėžiu sajungos) kongresas. Onkologija (žurnalo *Internistas* priedas), 2008; 3: 48–50.

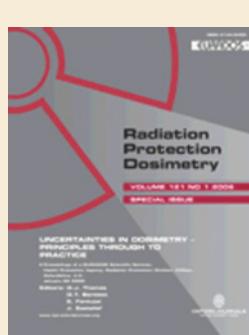
19. Zarembienė K. Aromatazės inhibitorius letrozolas (Femara) krūties vėžiui gydyti. Internistas, 2008; 5: 82–85.
20. Zarembienė K. Zoledrono rūgštės (zometa) vartojimas gydant piktybių navikų metastazes kauluose. Internistas, 2008; 5: 90–95.
21. Zykus A. Sutvirtinkime žinias apie ligą: prostatas vėžys. Gydymo menas, 2008; 07-08 (154–155): 72–74.

KAI KURIOS PUBLIKACIJOS LIETUVOS IR TARPTAUTINIUOSE LEIDINIUOSE

Rotomskis R. Optical biopsy of cancer: nanotechnological aspects. Tumori, 2008; 94(2): 200–205.

Optical biopsy that nowadays accepted term optical imaging is a highly sensitive method, although its use *in vivo* and in humans is hampered by a limited light penetration depth and the lack of spectroscopic information about differences in cancer and healthy tissues. However, the use of near – infrared – emitting QDs has a benefit of both the tissue penetration depth and imaging sensitivity.

Samerdokiene V., Atkocius V., Kurtinaitis J., Valuckas K.P. Occupational exposure of medical radiation workers in Lithuania, 1950–2003. Radiat Prot Dosimetry, 2008; 130(2): 239–243.

Conclusions

The occupational exposure of the Lithuanian medical radiation workers generally matches other published studies.

The analysis of data obtained from personal records allows concluding that the average annual effective dose of Lithuanian medical radiation workers was greatly reduced in radiology, radiotherapy and nuclear medicine in all occupational categories from 1950 to 2003. During the last period 1991-2003, extremity doses clearly decreased and after 1994 were no longer present in Lithuania.

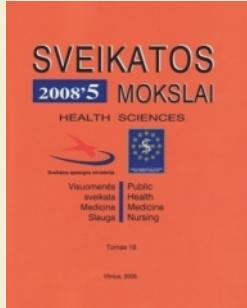
Although 78% of the Lithuanian medical radiation workers received individual doses below 5 mSv, the average annual effective doses were twice as high in Lithuania, China and Poland compared to other countries that were using analogous monitoring procedures and practice (TLD only) in period 1996-2000.

Uleckienė S., Didžiapetrienė J., Griciūtė L., Urbelienė J., Kasiulevičius V., Šapoka V. Dažniausiu vėžio lokalizacijų rizikos veiksniai. Medicina, 2008; 44 (12): 989–995.

Apibendrinimas

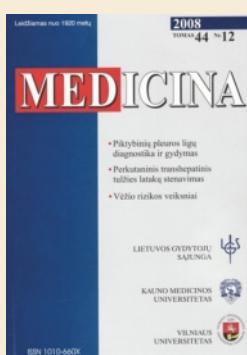
Vėžio atsiradimą skatina ir jo vystymuisi įtakos turi jvairūs išoriniai bei vieniniai poveikiai. Šiuo metu žinoma nemažai cheminių kancerogeninių medžiagų. Nustatyta, kad piktybinius navikus gali sukelti ir kai kurie fiziniai bei biologiniai veiksniai. Visi šie poveikiai pirmiausia pažeidžia ląstelės genomą, sukeldami jvairių genų mutacijas ar epigenetinius pokyčius, kurie, susidarius palankioms aplinkybėms, pažeistoje vietoje (atitinkamų citokinų veikla, vaskulizacija ir kt.) ir organizme (imuninės sistemos, hormonų balanso sutrikimai) sudaro salygas piktybiniam navikui formuotis. Ne visi individai vienodai reaguoja į kancerogeninius poveikius. Genetinis polimorfizmas salygoja skirtinę po-linkį sirgti vėžiu.

Šepetienė A., Gudlevičienė Ž., Didžiapetrienė J., Drasutienė G. Kancerogeninės rizikos veiksnių, susijusių su žmogaus papilomos viruso infekcija, įtaka gimdos kaklelio intraepitelinių pokyčių progresavimui. Sveikatos mokslai, 2008; 5: 1912–1917.

Išvados.

1. ŽPV, onkogeniniai jo tipai bei jų integracija į ląstelės genomą turi įtakos intraepitelinių gimdos kaklelio pokyčių progresavimui ir invazinio gimdos kaklelio vėžio vystymuisi.
2. Remiantis vien morfologiniais pokyčiais ar ŽPV DNR identifikavimu, neįmanoma atskirti, ar intraepiteliniai pokyčiai regresuos, persistuos ar progresuos į invazinį vėžį.
3. Svarbu nustatyti žymenį, kuris atskleistų viruso integraciją į ląstelės genomą, o tuo pačiu turėtų didelę diagnostinę ir prognozinę reikšmę vertinant pokyčių progresiją bei parenkant atitinkamą moterų gydymo bei stebėjimo taktiką.

Cicėnas S., Vencevičius V., Bagajevas A. Piktybiinių pleuros ligų diagnostika ir gydymas. Medicina, 2008; 44 (12): 929–935.

Išvados.

1. Iš neinvazinių tyrimo metodų jautriausi buvo krūtinės ląstos kompiuterinė tomografija ir magnetinio rezonanso tomografija – 97 proc. Krūtinės ląstos magnetinio rezonanso tomografijos specifišumas – 100 proc., o krūtinės ląstos kompiuterinės tomografijos ir magnetinio rezonanso – 98 proc. Tiksliausias buvo rentgenologinis krūtinės ląstos tyrimas ir kompiuterinė tomografija – 98 proc.
2. Iš invazinių tyrimo metodų tiksliausiai yra pleuros biopsija, vaizdo torakoskopinė pleuros biopsija ir pleurektomija – 100, 90, 100 proc., atitinkamai.

Letautienė S. R., Grigienė R. Rizika susirgti širdies ligomis ir plaučių vėžiu po krūties vėžio spindulnio gydymo. Medicinos teorija ir praktika, 2008; 14(2): 173–179.

Tikimybė susirgti antriniu plaučių vėžiu po kairės krūties vėžio RT yra didesnė tarp III–IV stadijos pacienčių ir daug didesnė tarp operuotų pacienčių. Tarp grupių pacienčių, kurioms buvo atlikta vidinio ir išorinio krūties kvadranto operacijos, nėra didelio tikimybės skirtumo mirti nuo antrinio plaučių vėžio.

Nacionaliniai reprezentaciniai išgyvenamumo duomenys, taikomi gydant RT krūties vėžį, turi būti monitoruojami, vertinami RT metodikų pokyčiai, apie gerą praktiką turi būti informuoti visi, priimtas sprendimas, kaip geriausiai švitinti krūties vėžį.

Briedienė R. Peculiarities of non-small cell lung cancer local extension radiological assessment. Acta medica Lituanica, 2008; 15(2): 118–124.

CONCLUSIONS

1. While staging lung cancer with CT we recommend taking into consideration cancer histological type if it is available at the time. Considering lung cancer histology, growing type and localisation, cancer extension may be diagnosed more accurately.
2. Chest radiography lacks sensitivity determining various lesions, so chest CT must be performed for every patients assessing lung cancer extension.
3. The lowest CT accuracy was estimated assessing the local spread of advanced cancer in the left upper lobe. So it is recommended to pay special attention in evaluating cancer of this localization and possibly use minimally invasive surgery for precise staging.

Liutkeviciute-Navickiene J., Mordas A., Rutkovskiene L., Bloznelyte-Plesniene L. Skin and mucosal fluorescence diagnosis with different light sources. Eur J Dermatol, 2008; 19(2): 1–6.

Conclusion

Fluorescence diagnosis using light diodes as a light source may be used for either PDT monitoring and/or for surgical guidance. Margins of tumours can be clearly and precisely outlined under fluorescent vision, giving a helpful contribution to diagnosis and therapy even in clinically nonvisible tumours.

FD may be used to optimise the detection of lesions in post-PDT patients, and also to guide tumour therapy.

Characiejus D., Pasukoniene V., Jonusauskaite R., Kazlauskaitė N., Aleknavicius E., Mauricas M., Den Otter W. Peripheral blood CD8highCD57+ lymphocyte levels may predict outcome in melanoma patients with adjuvant interferon- α . Anticancer Research, 2008; 28: 1139–1142.

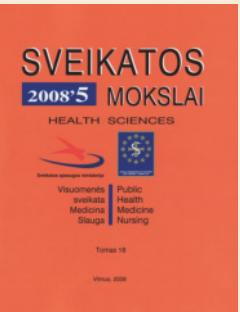
In conclusion, the possible relationship between a pretreatment immunological parameter value (CD8highCD57+ lymphocytes in peripheral blood) and survival of melanoma patients after adjuvant IFN- α treatment is shown for the first time. Larger prospective controlled studies are justified to investigate the precise value of CD8highCD57+ lymphocytes in the selection of melanoma patients for adjuvant treatment with IFN- α .

Jackevičius A., Cicėnas S., Vencevičius V., Krauskauskas A., Pipirienė-Želvienė T. Chemoterapijos vaidmuo taikant sudėtinį nesmulkialastelinio plaučių vėžio gydymą. Laboratorinė medicina, 2008; 2(38): 67–71.

Išvados

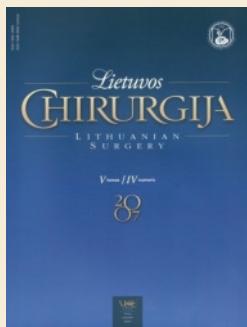
1. Neoadjuvantinė ir adjuvantinė chemoterapija pagerina vėlyvuosius IIB ir III stadijos nesmulkialastelinio plaučių vėžio gydymo rezultatus.
2. Sergantiems IIIA stadijos nemulkialasteliniu plaučių vėžiu ligoniams patarima skirti priešoperacinę chemoterapiją.

Sidorovas V., Pašukonienė V., Rėklaitis J., Sužiedėlis K., Meškauskas R., Characiejus D. Prediktyvinė proliferacijos žymens Ki-67 reikšmė gydant interferonu- α neišplitusia melanoma sergančius pacientus. Sveikatos mokslai, 2008; 5: 1866–1869.

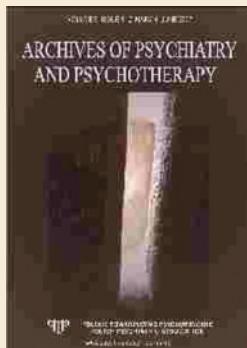
Išvados

1. Neindividualizuotas adjuvantinis gydymas IFN- α neprailgina neišplitusia melanoma sergančių pacientų išgyvenimo.
2. Naviko ląstelių proliferacijos žymuo Ki-67 gali padėti atrinkti neišplitusia melanoma sergančius pacientus, kuriems adjuvantinis gydymas IFN- α gali prailginti išgyvenimą. Nustatytomis tendencijomis patvirtinti reikalingi tolesni tyrimai.

Samalavičius N. E. Nauja formalino aplikacijos gydant radiacinj hemoraginj proktitj metodika. Lietuvos chirurgija, 2008; 6(1): 72–75.

Formalino terapija yra paprastas, veiksmingas ir pigus radiacinio proktito gydymo metodas, savo efektyvumu lygiavertis ar pranašesnis už argono plazmos koaguliaciją. Formalino aplikacijos būdas gydant radiacinj hemoraginj proktitj bus plačiai pritaikytas praktikoje ir padés greitai ir saugiai panaikinti šią spindulinio gydymo komplikaciją.

Bulotiene G., Veseliunas J., Ostapenko V., Furmanavicius T. Women with breast cancer: relationships between social factors involving anxiety and depression. Archives of Psychiatry and Psychotherapy, 2008, 4: 57–62.

Conclusions. Employment and marital status have a significant impact on the anxiety and depression in those suffering from breast cancer, particularly during the early post-surgical period.